

DE NATIONAAL-SOCIALISTISCHE VROUW

Verschijnt om de 14 dagen
Uitgave: NENASU, Rotterdam

Opstelster: A. W. te Luij, Zeestraat 76, Den Haag, Tel. 182440 - Adm.-adres: Potsbus 832, R'dam, Tel. 72916

Abonnementsprijs: f 1.30 per half jaar; f 2.60 per jaar: bij vooruitbetaling op giro 207915 ten name van Volk en Vaderland, Rotterdam (met vermelding „Vrouwenblad"). Voor zoover de voorraad strekt kunnen losse nummers worden aangevraagd bij de Nenasu, Postbus 832, Rotterdam, Telefoon 72916 — Prijs 10 cent met inbegrip van porti — Advertenties 20 cent per regel — Korting bij contract

Vrede door rechtvaardigheid

„En vrede op aarde aan menschen van goeden wil." Luc. 2 : 14.

In het mooie engelenlied wordt het diepste gevoel van gansch de menschheid uitgezongen, dat vrede en goede wil onafscheidelijk zijn. Vrede in de wereld en vrede in het hart zijn alleen mogelijk, als de goede wil gezegevierd heeft. Wanneer egoïsme en winzucht, eigenliefde en naijver sterker zijn dan de wil tot het goede, is het evenwicht nog verstoord, is er voor vrede nog geen plaats.

Zoolang zal de goede wil nog te strijden hebben: een bloedigen, wreeden strijd vaak. Zoolang zal van de slagvelden een stem des bloeds opklinken als een aanklacht tegen hen, die hun heersch- en geldzucht in deze wereld botvieren ten koste van menschenlevens en cultuurwaarden. Zoolang de rechtvaardigheid niet het alles overheerschende beginsel is, zal de vrede onmogelijk blijven.

Die vrede, door de engelen verkondigd, is afhankelijk gesteld van des menschen goeden wil. Sedert dien zijn er tweeduizend jaren verloopen en tweeduizend jaar lang heeft de goede wil geworsteld tegen de vijanden van den vrede, die zich steeds in andere stellingen ingroeven: clericalisme, materialisme, individualisme, kapitalisme, bolsjewisme ... Tweeduizend jaren lang en nog gaat de strijd voort: en hij zal steeds blijven in deze wereld, want altijd zullen er hebzucht en naijver zijn, die het leven en de welvaart van bepaalde volken en groepen bedreigen.

Waar rechtvaardigheid heerscht dáár zal vrede zijn. Zoo kunnen we het engelenlied begrijpen. En nu, na tweeduizend jaar, is de geweldigste worsteling om de rechtvaardigheid ingezet die de wereld ooit gekend heeft. En daarom zijn wij nu ook dichter bij den vrede dan ooit. Want de rechtvaardigheid ZAL TEN SLOTTE ZEGEVIEREN. Dat is de belofte, die ons uit Bethlehem tegenklinkt. De orde van den Schepper is de orde van het Recht, en die orde zal door alle kluisters heenbreken; die orde zal zich verwerkelijken in den goeden wil van den mensch en dan zal er vrede zijn.

Vrede! Dat wil NIET zeggen, die stille witte vrede van den dood. We moeten niet sentimenteel worden. Vrede is NIET de verstomming van oorlogsgerucht, vrede is NIET een ongevaarlijk gezelligheidje, vrede is NIET de gelegenheid hebben om weer lekker te kunnen eten en te kunnen uitgaan! Dat alles heeft met vrede niets gemeen. Vrede is orde, streng en onverbiddellijk; een orde, waarin de een zich niet verrijkt ten koste van den ander; een orde, waarin het gemeenschapsbesef onoverwinnelijk sterk is; een orde, waarin de arbeid ons opeischt maar ook de grootste voldoening geeft; Vrede is dus óók de bescherming van de rechtvaardige orde, desnoods met de wapens.

De engelen hebben geen vrede verkondigd als een soort eeuwige wapenstilstand en de Vredekoning zelf heeft gezegd: „Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard". En hiermede bedoelde Hij het zwaard der gerechtigheid.

De engelen en het Kind van Bethlehem beloofden den vrede des harten. Vrede aan hem, die van goeden wil is, die de rechtvaardigheid nastreeft, die er voor worstelt; vrede midden tusschen kanongebulder.

Zooals Christus zelf den vrede gekend heeft midden tusschen scheldende, dreigende en moordende joden; want Hij heeft de rechtvaardigheid bemind en is er den dood voor ingegaan.

Zóó dus: „vrede op aarde aan menschen van goeden wil."

Drs. La.

BIJ HET KERSTFEEST 1941

O. de Ruiter-van Lankeren Matthes
Landelijk Leidster der N.S.V.O.

(Familiefoto)

Kerstmis: rustpunt in ons woelige leven . . .; het schoonste keerpunt ook in de natuur. De winter, het donkere jaargetijde, met de lange nachten en korte dagen, de duisternis wordt weer overwonnen door het licht!

Hoe hebben velen er niet tegen op gezien, tegen dezen zwaren winter — en het is waar, nòg is deze niet voorbij — maar diep in ons hart weten we: het licht wordt krachtiger, de dagen lengen, de zorgen zullen minder worden.

Ja, de zorgen, niet de zorgen om eigen gezin alleen, bovenal zijn het de zorgen om ons geheele volk, die ons het zwaarste drukken. Voor ons allen, die „ja" tegen het leven durven zeggen, is dit leven niet tot een ondoorzichtige duisternis geworden, wij weten dat hierna weer het licht zal zegevieren, dat de liefde den haat zal overwinnen. Maar ook weten wij, dat evenals in de natuur, ook in het maatschappelijke leven veel zal moeten afsterven, voordat het nieuwe geboren kan worden.

Wij probeeren niet Gods wijsheid te verklaren, wij willen niet steeds vragen naar het „waarom", maar in allen eenvoud onze taak hier op aarde vervullen en trachten te gehoorzamen aan de wetten, die niet door menschen gesteld zijn, maar evenmin door menschen veranderd kunnen worden. Zoo zijn wij dan bezield met liefde voor ons volk en de zekerheid, dat er een nieuwe tijd op het punt staat geboren te worden, geeft ons de kracht den haat en de verachting te dragen, die zich nu nog zoo dikwijls tegen ons keeren. Want niet *wij*, die dit moeten verdragen, zijn te beklagen, maar die anderen, in wier hart de liefde weggeschrompeld is, die geen verdraagzaamheid meer kennen, en die weliswaar schelden op de heerschende duisternis, maar bang zijn voor 't doorbrekende licht.

Vaderlandsliefde is op 't oogenblik overal een vanzelfsprekend iets, hoewel wij ons nog levendig den tijd herinneren, dat men voor zeer bekrompen werd aangezien, wanneer men van deze liefde voor Volk en Land getuigde. Maar het is met deze vaderlandsliefde zeer verschillend gesteld; voor talloos velen helaas beteekent deze slechts het vasthouden aan de oude, plotseling verstoorde *vormen* van maatschappelijk samenleven in ons volk.

Vaderlandsliefde beteekent voor deze menschen: behoud van het oude, bekende en vertrouwde. Terwijl voor ons, nationaal-socialisten, vaderlandsliefde beteekent: zich met zijn geheele volk verbonden te weten onder *alle* omstandigheden.

Het sterkst hebben wij dit ondervonden in de Mei-dagen, toen ons land in oorlog was geraakt, en wij naar diepste overtuiging staande aan de zijde van het oprukkende vernieuwende nationaal-socialisme, ons toch met iederen vezel van ons wezen verbonden voelden met eigen volk!

Deze dagen, maar ook de maanden die daarop volgden, zijn wel de zwaarste beproeving voor onze vaderlandsliefde geweest.

En juist daarom heeft het woord „landverrader" voor ons een zoo bijzonder smartelijke beteekenis.

Wij weten, dat wij den eeretitel „vaderlander" ten volle verdiend hebben, en dat wij met onzen Leider vooraan voort zullen gaan ons volk te dienen.

„Dienen," daarin ligt onze geheele taak als N.S.V.O. besloten en dit heeft niets met „Uwe dienstwillige" of met „onderdanigheid" te maken. Wij dienen met opgeheven hoofde, waar en wanneer onze hulp noodig is.

Als kern van nationaal-socialistische vrouwen staan wij steeds bereid tot iedere nationale en sociale daad!

Kameraadskes, laat nu tegen het einde van dit zoo zeer bewogen jaar uw gedachten een oogenblik teruggaan en vraagt u zelve af of ge naar vermogen hiertoe hebt bijgedragen.

Wij vragen niet het onmogelijke, niet, dat gij uw gezin verwaarloost terwille van ons groote streven, maar wel, dat ge woekert met uw tijd, met uw werkkracht en bovenal met uw gaven van hart en verstand!

In dezen tijd, waarin de geheele wereld worstelt, eenerzijds om behoud van het oude, anderzijds om het grondvesten van een nieuwe rechtvaardiger samenleving; in dezen geweldigen tijd is geen plaats meer voor rust of gemakzucht.

Laten wij vrouwen er voor zorg dragen, dat de vele offers, die nu door moeders over de geheele wereld worden gebracht, niet te vergeefsch zullen zijn geweest.

HET KIND

Weer straalt aan den Hemel in wondere pracht
De ster, die wij volgen in donkeren nacht.
De ster, de ons leidt naar het Kind in den stal:
Herboren Liefde, die vreê brengen zal.

In Rusland knielen geen herders ter neer,
Geen Wijzen brengen hun wierook den Heer.
In Rusland heeft men de Sterre gedoofd,
Den stal van haar glorie en luister beroofd.

In Rusland heeft men het Kind vermoord,
De liefde verguisd en den vrede verstoord.
In Rusland slaat men het Kind aan het kruis
En bant het uit kerken, uit straat en uit huis.

Toch zal ook in Rusland de wondere Ster
Weer stralen, al lijkt nu haar licht nog zoo ver.
Eens slaapt weer in Rusland het Kind in den stal:
Herboren Liefde, die vreê brengen zal.

ANNA FLORALIE

Nu de school nog in gebreke blijft!

door Dr. F. BREEDVELT Secretaris van het Opvoedersgilde.

Wanneer Moeders hun kinderen naar school zenden, beteekent dat nog al iets voor haar. Als verstandige vrouwen zien zij de noodzakelijkheid er van in, doch in haar hart voelen zij zich toch wel iets bezorgd. Niet alleen, omdat zij de peuters, die haar bij haar arbeid in het gezin zoo prettig gezelschap hielden — o zeker, ook wel eens ongelooflijk lastig konden zijn, haar erg voor de voeten konden loopen — zullen missen, maar ook, ja misschien vooral, omdat zij de opvoeding van haar kind voor een deel moeten toevertrouwen aan „wildvreemden."

Deze bezorgdheid, nu helaas nog maar al te zeer gerechtvaardigd, is in wezen niet noodig en zal zeker in de toekomst niet meer noodzakelijk zijn. Maar op het oogenblik is een zekere bezorgdheid voor ons, boodschappers en boodschapsters van den nieuwen tijd, zeker op haar plaats.

Onze kinderen zijn op de scholen, alleen omdat wij zoo snood zijn Mussert te volgen, of omdat zij zelf zoo ondeugend zijn als Jeugdstormer of -stormster in Godsvertrouwen alles voor het Vaderland te willen verrichten, nog maar al te veel overgeleverd aan de vaak geniepige plagerijen van de andere kinderen, ja zelfs van de onderwijzers, die den euvelen moed hebben zich „opvoeders" te noemen. Toch is dit — hoe erg het op zich zelf gevoeld wordt en hoe fel wij van het Opvoedersgilde daar, niet zonder succes, ook op reageeren — niet het voornaamste, waarover bezorgdheid dient te bestaan.

Veel erger is, dat de heele wijze van opvoeden op de scholen niet deugt. Waarden, die voor ons, nationaal-socialisten, heilig zijn, komen in het gunstigste geval niet tot uitdrukking; in veel gevallen komen zij zelfs totaal in de verdrukking.

In ons gezin is ons geen moeite te veel om onze kinderen op te voeden in de gedachte, dat Godsvertrouwen, liefde voor Volk en Vaderland en eerbied voor den arbeid de bepalende waarden in de komende samenleving zullen zijn. Wij, nationaal-socialistische ouders, achten het onzen duren plicht van onze kinderen moedige, trouwe, openhartige en eenvoudige Dietsche jongens en meisjes te maken.

Op de school komt van een opvoeding in deze richting, tenzij natuurlijk goede kameraden voor de klas staan, nog maar heel weinig terecht.

Tegen dezen toestand moeten wij vechten en wij doen dat ook. Maar daarnaast moeten wij ook nog iets anders doen.

Als wij onder onzen Leider den strijd gewonnen zullen hebben, d.w.z. als ons geheele goede volk nationaal-socialistisch zal zijn — want dan kunnen we pas van een gewonnen strijd spreken — zullen drie middelpunten van opvoeding: gezin, school en Jeugdstorm tezamen en op harmonische wijze den jongen Dietscher vormen. Op dit oogenblik valt een dezer drie middelpunten uit.

Des te zwaarder zijn dus de verplichtingen voor het gezin en voor onzen Jeugdstorm. Deze beide opvoedingscentra hebben de zeer zware, schier bovenmenschelijke, taak voor ons volk en vaderland te doen, wat eigenlijk slechts door de drie tezamen gedaan kan worden.

Dit legt ons de moreele verplichting op onze kinderen thuis met des te meer zorg te omringen en op te voeden in den boven aangegeven zin, niet door het woord, maar door ons voorbeeld. Vader als W.A.-man doet meer om onzen jongen moed en trouw te leeren dan tientallen verhalen over onze helden als Tromp en de Ruyter dit doen.

En voorts legt het ons de moreele verplichting op onze kinderen, zoodra dit mogelijk is, te laten meemarcheeren in den Nationalen Jeugdstorm, niet omdat het zoo hoort, niet om den Jeugdstorm te steunen — hoe loffelijk en aanbevelenswaardig dat overigens ook is — maar om ons kind zóó te maken zooals wij het gaarne zien.

Alleen wanneer wij zoo handelen zijn wij goede ouders en zoo moge ik U vragen: Hebben niet alleen ouders, die waarlijk goede ouders zijn, het recht den eerenaam: nationaal-socialist te dragen?

Terreur op de scholen

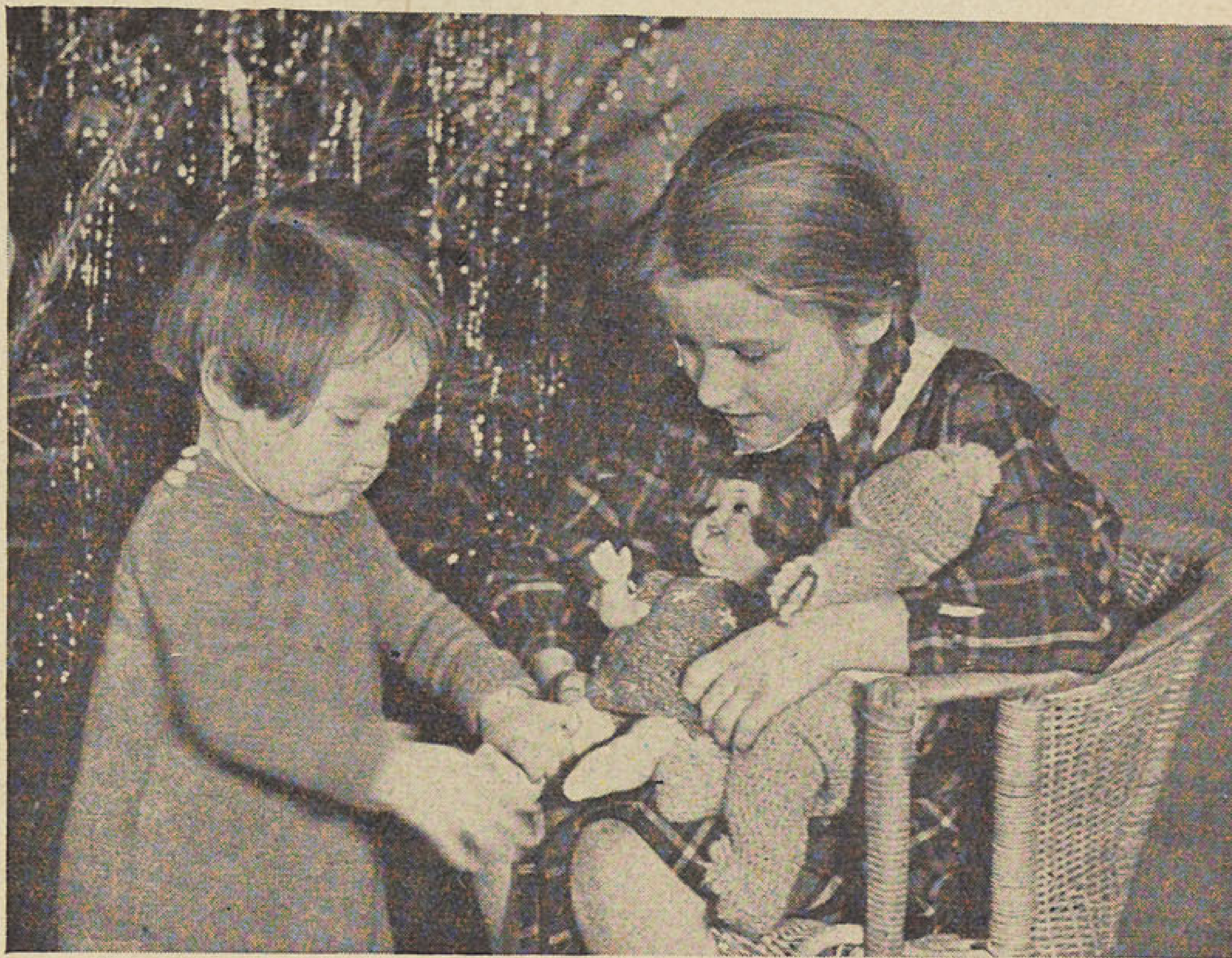
Voorzoover gij moeder zijt van schoolgaande kinderen, zal uw hart ongetwijfeld vaak geroerd worden door de behandeling van uw kinderen op school. Louter op grond van het feit, dat uw kinderen bij den Nationalen Jeugdstorm zijn of soms ook wel op grond van de omstandigheid, dat gij of uw man zoo snood zijt de vanen van Mussert te volgen, hebben de kinderen het vaak weinig prettig op school. Het lijkt soms wel of onze kinderen vogelvrij zijn. Andere schoolkinderen en soms ook wel de opvoeders schijnen te denken, dat tegenover ònze kinderen alles geoorloofd is.

Deze terreur kan het Opvoedersgilde niet dulden en gelukkig kan het er nu iets tegen doen.

Ik verzoek u dan ook in geval van terreur, hetzij van andere schoolkinderen, hetzij van onderwijzers uitgaande, onmiddellijk het hoofd van de school te waarschuwen. Blijkt dit niet te helpen, zendt mij dan bericht onder nauwkeurige opgave van de feiten. Ik kan dan maatregelen treffen, opdat de schuldige tot de orde geroepen kan worden. Dat ik alleen iets heb aan w a a r h e i d s g e t r o u w e opgaven behoef ik aan leden der N.S.B. en/of N.S.V.O. niet te zeggen.

Hou Zee!

De Secretaris v. h. Opvoedersgilde,
F. BREEDVELT,
Jozef Israëlslaan 46, 's-Gravenhage

HET KERSTFEEST DER KLEINEN

Foto: I. Ph. & R. S.

Het feest van vreugde en gemeenschap

Duitsche vrouwen der N.S.-Frauenschaft bereiden het Kerstfeest voor

Door LYDIA REIMER

Een der schoonste en hoogste gemeenschap brengende feesten, welke het afloopende jaar brengt, is wel het Kerstfeest. Nooit zou men het Kerstfeest alléén willen vieren, dit zou ook in het geheel niet in het kader van dit vreugdefeest passen. Men zoekt den familiekring op, men is tezamen met hen, die het lot met ons verbonden heeft.

Reeds de voorbereidende werkzaamheden voor het Kerstfeest getuigen van den engen gemeenschapszin die er van uit gaat. Daar worden geschenkjes liefdevol vervaardigd, er wordt ingekocht, er wordt geknutseld, kerstboomversiersels worden vervaardigd in den huiselijken kring, de huisvrouw denkt eraan iets extra's voor de feestdagen te bakken en te bereiden. De wensch elkander aan dezen dag extra vreugde te bereiden ligt in ieder rechtgeaard mensch besloten.

In dien zin, van gemeenschap en saamhoorigheid, heeft het Kerstfeest juist nu, in oorlogstijd, een bijzonderen glans. Was men voorheen in den eigen familiekring, in intiemen kennissenkring tezamen, thans treedt een wonderlijke verbondenheid aan den dag, welke wordt geuit in de viering waaraan geheel een volk deelneemt. Het is in het nationaal-socialistische Duitschland niet anders denkbaar meer, waar geheel de volksgemeenschap zoo nauw met elkander verbonden is door een gemeenschappelijk lot. Elkeen zal dan ook kunnen deelnemen aan het vreugdefeest, een ieder zal worden verblijd.

In de kleinste gemeenschap: de familie, was het vanouds de vrouw, die vooral de zoo vertrouwde kerstgebruiken in eere en levendig hield. Zij was het, die reeds dagen van tevoren allerlei geheimzinnige voorbereidingen maakte en daardoor een sfeer vol verwachtingen in huis bracht. Een sfeer, uit onze kinderjaren, waaraan wij als volwassen menschen zoo gaarne terugdenken.

Het Kerstfeest is diep geworteld in het familieleven en nergens ter wereld zal men het Kerstfeest vieren zooals thuis. Er zijn echter omstandigheden waarin men soms verre van den huiselijken haard het Kerstfeest moet vieren en dan ook mag men niet elke kerstvreugde ontberen. In de plaats van de gemeenschap der familie treedt een grootere, die van het volk. Is het wonder, dat het ook hier weer de vrouw is, die de hand heeft in het brengen van vreugde en blijheid?

Reeds vóór het uitbreken van den oorlog werd menige Kersttafel door de Duitsche vrouw verzorgd. Buiten de Rijksgrenzen waren de groepen volksgenooten, die in den vreemde, door onderdrukking en andere nooden, alleen stonden en elkander opzochten waar ze maar konden. Een Kerstgroet, vergezeld van een met liefdevolle handen verzorgde kerstgave, was dan de stimulans om vol te houden, want in het vaderland werd aan hen gedacht.

Sedert het voorjaar van 1938, na den Anschluss van de Oostmark, werd er weer een nieuwe taak op de schouders der Duitsche vrouwen gelegd. Nieuwe kerstvoorbereidingen moesten worden getroffen. Omvangrijke kerstgaven werden naar de noodlijdende gebieden vanuit het vaderland verzonden. Den Sudetenduitschers, die vluchtten met achterlating van have en goed, moest de gelegenheid worden geboden eveneens met een blij hart te kunnen deelnemen aan het Kerstfeest.

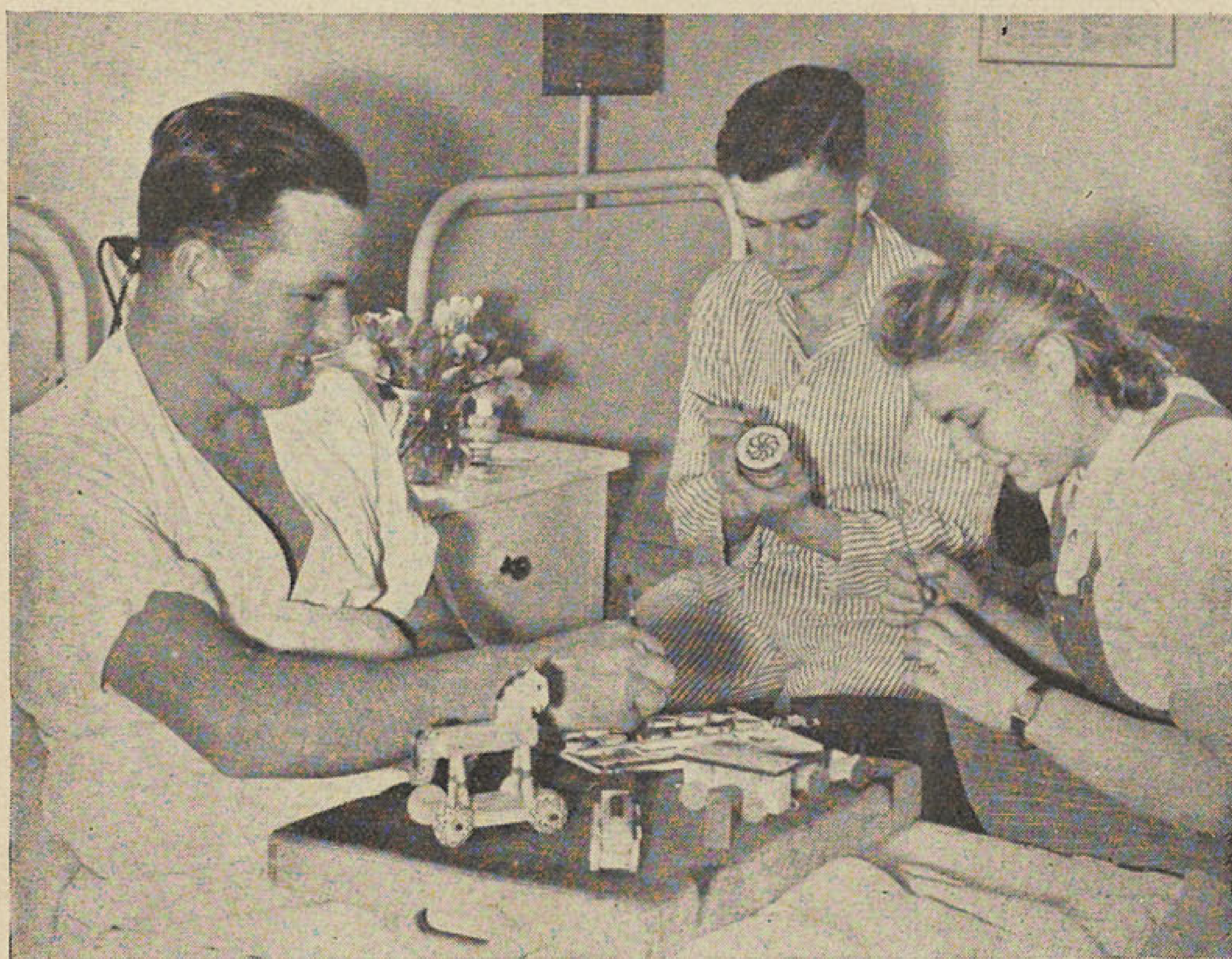
Dit al verzinkt echter in het niet bij de taak welke men thans heeft sedert het uitbreken van den oorlog. Niet alleen hadden de Duitsche vrouwen de frontsoldaten te verzorgen, ook al die duizenden, die uit den Balkan en het Zuid-Oosten naar het vaderland kwamen toegestroomd, kwamen daarvoor in aanmerking. Zij allen moesten weten, dat het geheele Duitsche volk achter hen stond en dit kon niet mooier tot uitdrukking worden gebracht dan in de gezamenlijke viering van het Kerstfeest.

In samenwerking met de N.S.-Volkswohlfahrt werden door de vrouwen der N.S.-Frauenschaft oude kleedingstukken ingezameld en op hun naaiateliers tot nieuwe omgetooverd, welke dan, vergezeld van een pakket met speelgoed voor de kinderen, snoepgoed enz., werden verzonden.

Elk jaar weer begonnen reeds weken van te voren de jeugdgroepen der N.S.-Frauenschaft, de meisjes en jonge vrouwen van 21 tot 30 jaar, hun voorbereidingen te treffen.

Ook dit jaar is er weer hard gewerkt. Voor de kinderen der soms zoo zwaar beproefde Volksduitschers werd speelgoed gemaakt, voor de frontsoldaten nuttige geschenken en spelen om den vrijen tijd aangenaam te bekorten.

Waar ook in de buurt der steden en dorpen in het wijde Duitsche land

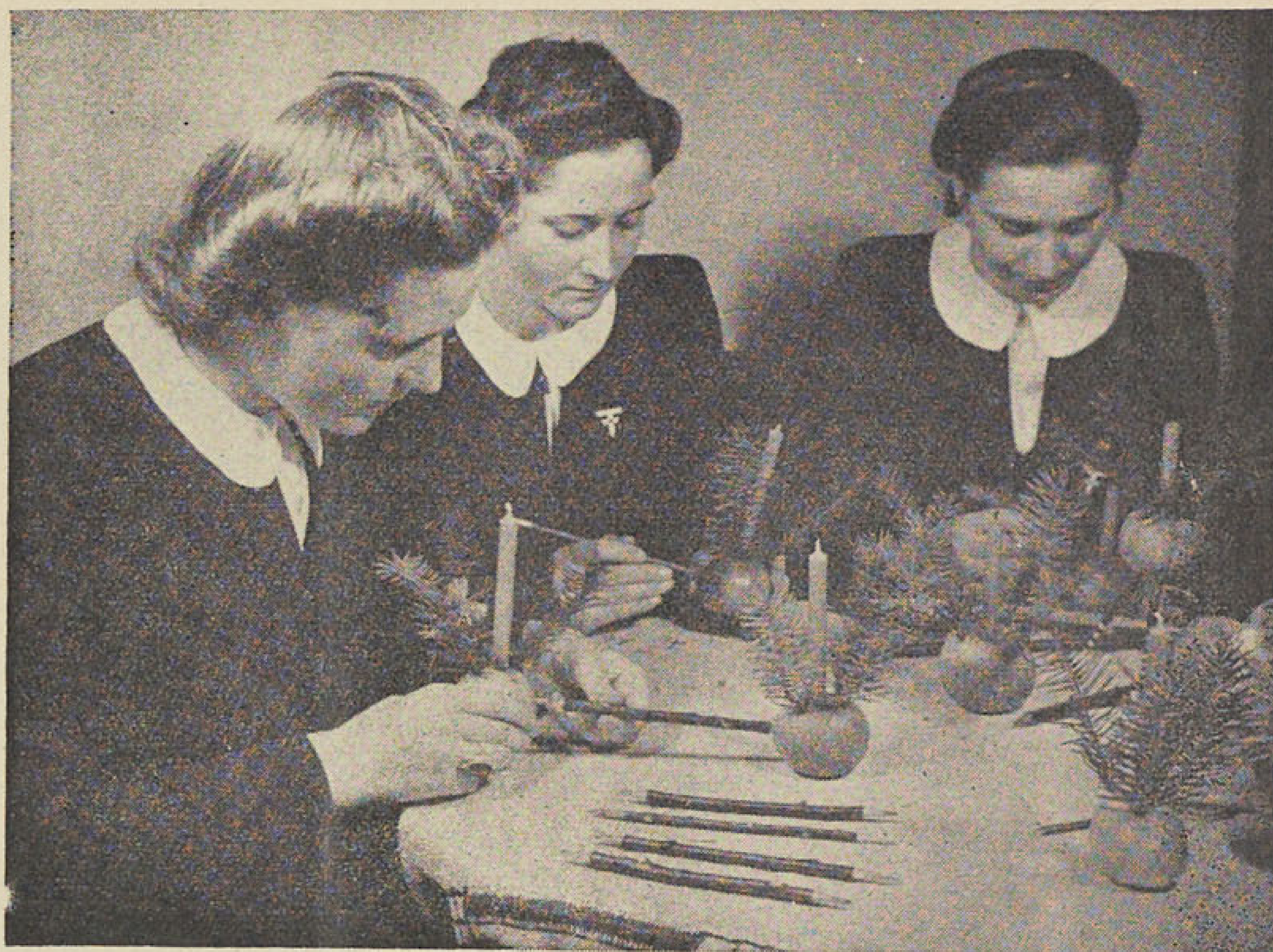

Een meisje der jeugdgroep van de N.S. Frauenschaft bezoekt de gewonden in het lazaret en helpt hen bij het knutselen van speelgoed.

Foto: Bildstelle Reichsfrauenführung/Ursula Ostwald.

soldaten van de Flak en andere weermachtsafdeelingen zich bevinden, daar gaan de vrouwen en meisjes zelf heen om de geschenken te brengen. Men helpt de soldaten hun onderkomens stemmig te versieren, in den zin van het Kerstfeest. En het spreekt wel van zelf, dat de verwonde soldaten in de ziekenhuizen en lazaretten een bezoek ontvangen van de jeugdgroepen. Als de soldaten zelf willen knutselen, vinden zij de gezellige hulp der jonge vrouwen. Geen soldaat in de lazaretten blijft verstoken van een kerstgave; dát is de taak van de jeugdgroepen.

Veel offers en ontberingen eischt de oorlogvoering op; dit zal des te meer worden aangevoeld tijdens de kerstdagen. Door den arbeid der Duitsche vrouwen zal echter geen der volksgenooten uitgesloten zijn van de deelname aan het Kerstfeest. En al is het slechts een kleine gave, uit haar spreekt het hartelijk medeleven en de bereidheid voor elk lid der volksgemeenschap in te staan.

Veel aandacht wordt er geschonken aan de kerstversieringen. Meisjes der jeugdgroep vervaardigen een stemmige tafelversiering.
Foto: Bildstelle Reichsfrauenführung/Ursula Ostwald.

„IK".

Natuurlijk bent u ook lid van de N.S.V.O., kameraadske!

Een hoofdschudden.

— Neen!

— Maar daar hoort u als jonge vrouw toch zeer zeker uw plaats in te nemen.

— Och, ik werk toch wel mee hoor, al ben ik geen lid.

Velen, helaas, denken er nu nòg zoo over. Ik doe toch wel mee al ben ik er niet bij. Dat is je reinste individualisme, waartegen wij, nationaal-socialisten, nu al die jaren strijden. In de plaats van het individualisme, nauw verbonden aan egoïsme, stellen wij: gemeenschap, gezámenlijken arbeid, aaneensluiting.

Wat zoudt ge ervan zeggen, als er een groot werk moest worden uitgevoerd, bijvoorbeeld het bouwen van een huis, en de timmerman zou tegen den loodgieter zeggen: ik werk wel mee, maar op m'n eigen houtje, we zullen dus wel zien hoe het loopt. De gedachte om wel mee te willen werken is natuurlijk goed en getuigt van den wil om iets te bereiken. Maar, vroeg of laat zal men elkander toch in de wielen rijden doordat men ieder op zichzelf werkt en zoodoende langs elkander héén gaat.

Neen, elkeen op zichzelf, dat gaat niet; daarmede bereiken wij nooit het beoogde doel. Er moet in de allereerste plaats leiding worden gegeven, er moet organisatie zijn in den arbeid, een elkeen moet naar weten en kunnen zijn plaats aangewezen zien en zoodoende op de meest economische wijze zijn volk dienen.

Er moet worden gewerkt volgens een bepaald plan, volgens uitgestippelde richtlijnen, in het kader van een beginsel.

Vanuit een bepaald punt moeten de draden loopen van den een naar den ander totdat zij een heel volk omspannen. Zoodra deze draden doorgeknipt zijn, ontstaat de leemte en door deze weer een wak in het arbeidsproces.

In dezen zin werkt ook de N.S.V.O. Naast elkander staan de vrouwen in de rijen dezer organisatie, bezield van één gedachte, één doel, één streven. Zij arbeiden hand in hand, vullen elkander aan als in een groote familie. Wat de een meer weet dan de ander is meegenomen, terwijl de ander handiger is dan de eerste en werk uit handen neemt. Nooit blijft er werk liggen op die wijze en wanneer het moet worden overgedragen om te worden afgemaakt, kan dit zonder bezwaar gebeuren.

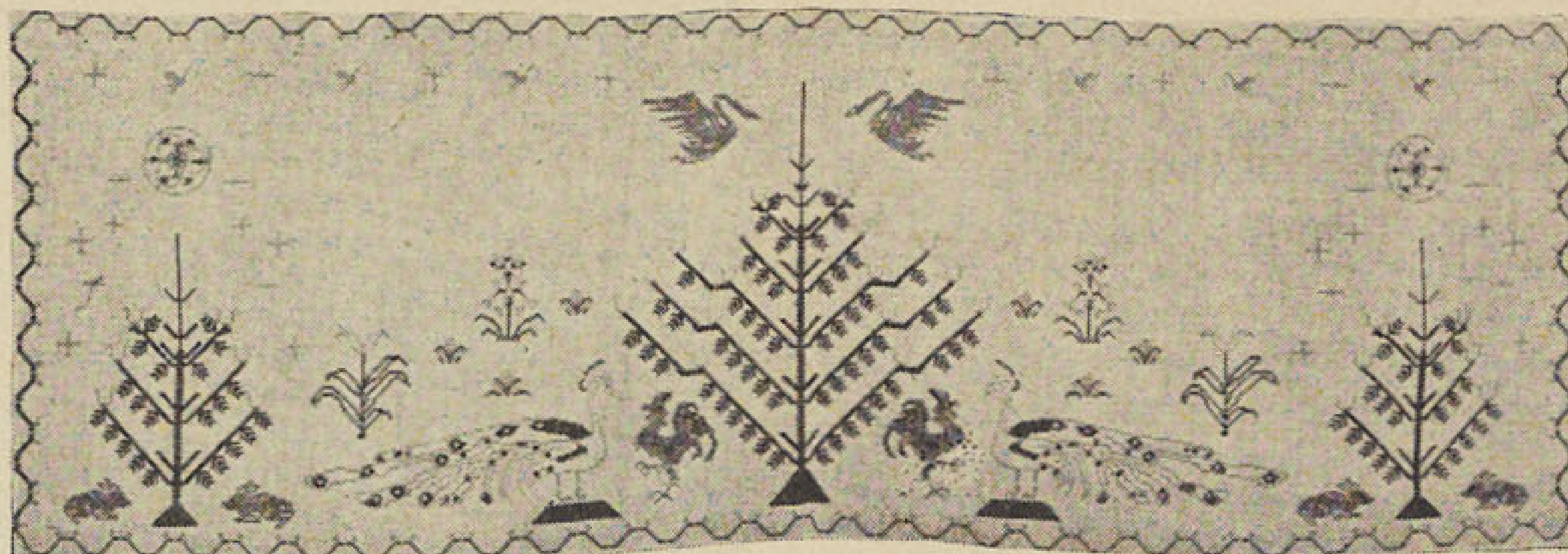
Als ge als enkeling een arbeid aanvangt welke bedoeld is voor het gansche volk, zult ge vandaag of morgen voor het feit komen te staan, dat ge niet verder kunt, dat uw krachten zijn uitgeput, uw denken niet meer verder kan. En wat doet ge dan met het onafgemaakte werk? Laten liggen en niemand heeft er iets aan. En zoo hebt ge uw kostbaren tijd verspild terwijl het anders kon. En het kàn anders, want daarom is de N.S.V.O. er. In deze organisatie hoort elke vrouw, ieder jong meisje, die over een hart, verstand en handen beschikt.

En tot de jonge meisjes vooral zij gezegd: weldra wordt het uw tijd om den arbeid uit handen der ouderen over te nemen, die dan een welverdiende rust mogen genieten, die voor u hebben gewerkt.

Niet „Ik" zij het devies, maar „Wij".

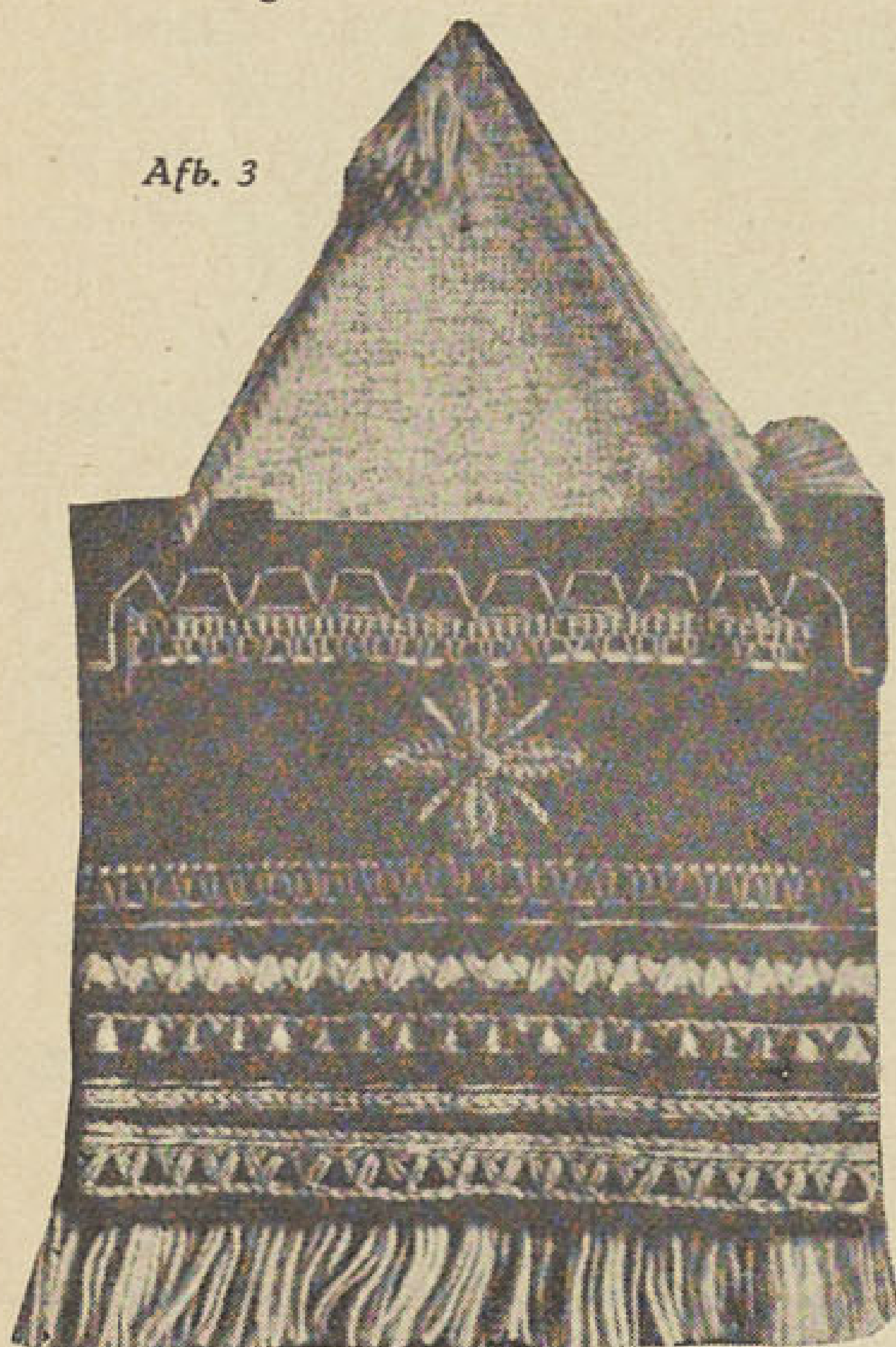

Volksche kunst

Afb. 1

We hooren er den laatsten tijd zoo dikwijls over en menigeen zal zich afvragen: wat *is* dat eigenlijk, die volksche kunst? En men denkt misschien aan grootsch opgezette schilderijen over het volksleven, aan geweldige bouwwerken, aan alles wat groot is en onbereikbaar voor de meesten. Het tegendeel is echter werkelijkheid, want volksche kunst omvat zelfs het allerkleinste speldekussentje, gemaakt van een oud flanellen lapje en gestikt met wat restjes zijdegaren, zooals wij er een bekeken toen wij de leidster der afdeeling Volksche Kunst van district 24 der N.S.V.O., kam.ske Wallis de Vries te Den Haag bezochten om haar het een en ander te vragen over de volksche kunst.

Volksche kunst — om maar meteen met de deur in huis te vallen — die kunt ook U gestalte geven, lieve lezeres! Want in U leeft nog het ver verleden; gij behoeft niet klakkeloos na te borduren, na te werken, wat een ander U voorzet. Gij zelf moet eens graaien in Uw brein en eruit laten komen wat het zoo gaarne kwijt wil: iets zèlf scheppen, een idee zelf gestalte geven. Dát is volksch, want immers al die gestalten, welke wij in ons volk kennen, zijn uit dat volk voortgekomen.

Afb. 3

We gaan U daarom wat vertellen over die volksche kunst zooals we ze mochten bezichtigen bij kam.ske Wallis de Vries, een lieve oude dame, die — naar zij ons vertelde — nog op haar zesenvijftigste jaar opnieuw naar het plaatsje Nääs bij Göteborg in Zweden trok, waar een beroemde kunstnijverheidschool is, welke wordt bezocht door menschen uit alle deelen der wereld, en waar ons kameraadske reeds op jongeren leeftijd lessen volgde.

— En waarom juist Zweden? vroegen wij.

— Zweden is nu eenmaal bij uitstek het land waar men de volksche kunst in hooge eere houdt. De onderwijzers op school moeten deze kunst aan de kinderen doorgeven, zij maken mooie patronen, gebaseerd op oude volksche motieven, en leeren ze aan de kinderen, opdat deze kunst nooit verloren gaat.

— En hoe staat het daarmee in ons eigen land?

— Men heeft hier al die mooie kunsten, welke men vooral bij de boeren vond, denk maar eens aan de Friesche boerinnen, aan de Zeeuwsche en zoovele anderen, erg op den achtergrond gedrongen, ze geheel en al verwaarloosd. Thans is echter de tijd aangebroken om deze weer op te halen. In dit district der N.S.V.O. geven we reeds cursussen en naar ik meen ook al in andere districten. Men heeft van verschillende zijden wel eens gezegd: als het dan maar geen „hobby" wordt, als onze vrouwen zich dan maar niet gaan omhangen met allerlei mogelijke volksche motieven, want dan verliezen ze hun waarde. Dit is echter verkeerd gezien, want in de eerste plaats kan zooiets zijn waarde nooit verliezen en in de tweede plaats is het ook heelemaal niet noodig, dat onze vrouwen bijvoorbeeld een japon gaan dragen, waarop runen staan gedrukt, zooals ik er laatst een in een groot modemagazijn zag staan. Want zóóiets heeft met volksche kunst niets te maken en is slechts „kitsch".

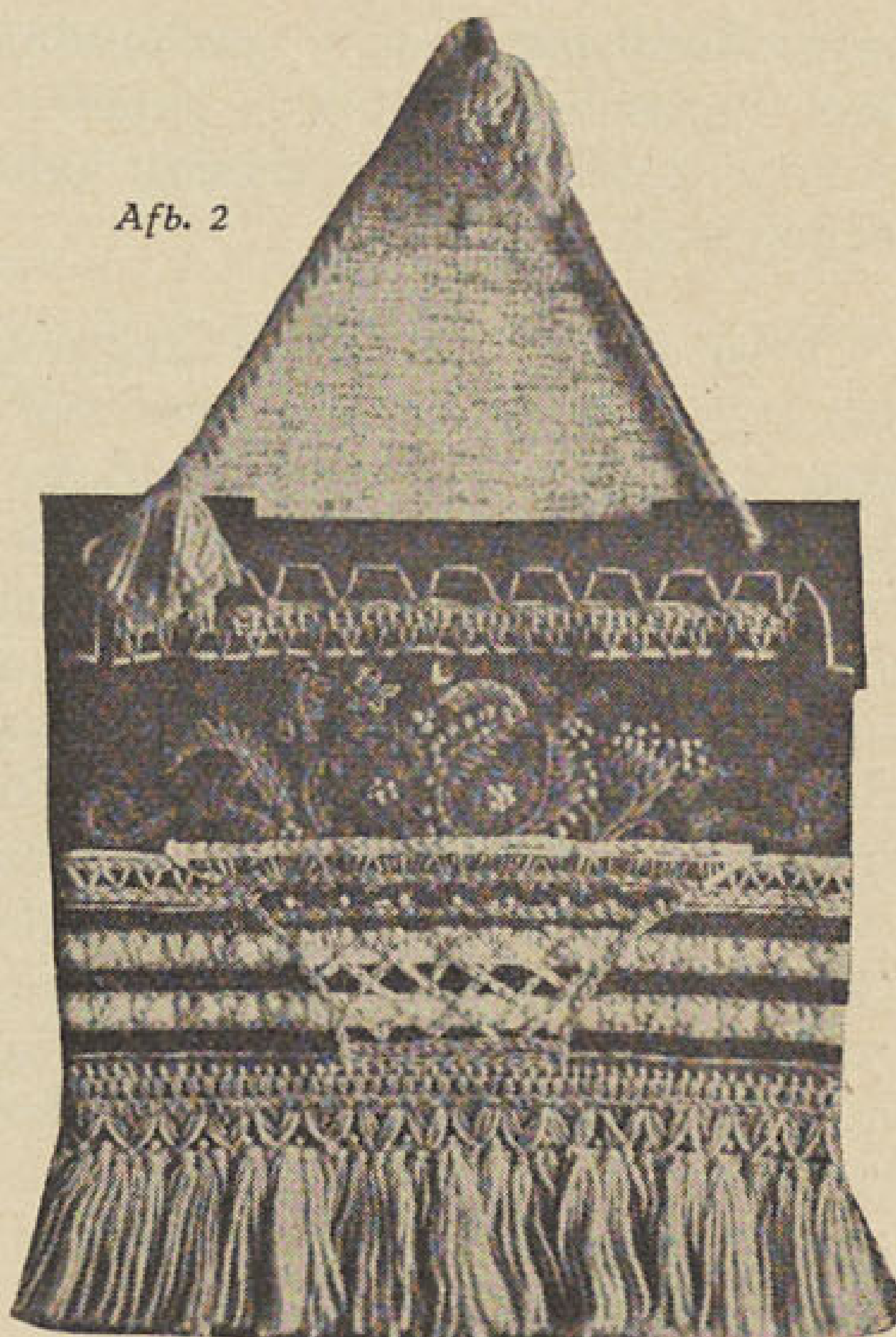
Dan mogen we alle mooie dingen bekijken die kam.ske Wallis de Vries heeft verzameld. Zij teekende zelf de patronen, heeft ook vele dingen zelf vervaardigd.

Allereerst valt ons dan een wandkleed op, dat groteske pauwen voorstelt (zie afbeelding 1). De pauw is het aloude symbool der eeuwigheid omdat hij de zonnevlekken op den staart draagt. Het is misschien niet eens een zuiver Germaansch symbool, doch onze voorouders hebben het altijd gebezigd. Door het mooie diepe paars heen slingert zich een harde kleur groen die echter in het geheel niet leelijk afsteekt tegen het paars en zelfs harmonisch is. In het midden van den merklap staat de levensboom. Boven den levensboom zijn de zwanen. Deze zwanen nestelen zich ieder jaar opnieuw in de „oeleborden" (op het dak van de Friesche boerderijen). Ze komen steeds weer in het voorjaar en zijn het symbool van licht en leven.

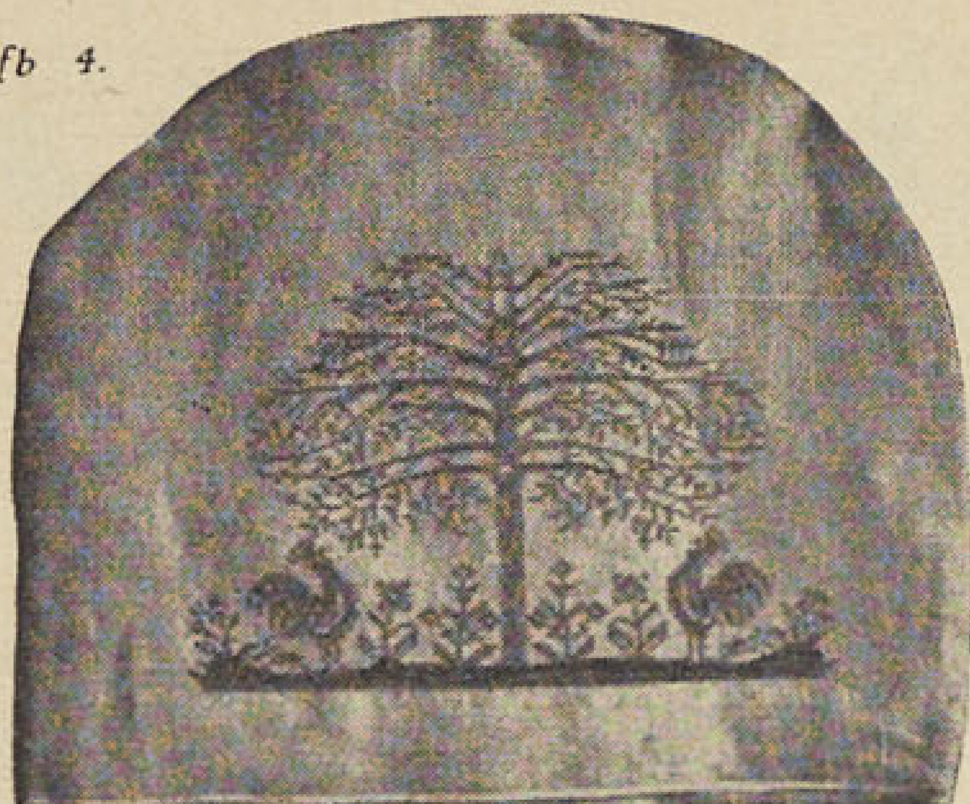
De pittoreske hanen die vlak voor de pauwen staan schijnen tegen deze trotsche en ongenaakbare vogels te zeggen: Ik ben de vogel die het leven verwekt, want ik kondig U iederen dag de zon aan!

Dan zien we een zeer fraai bewerkte handtasch liggen (zie afbeelding 2). Zij is gemaakt van Marker rouwbaai, een mooie flanellen stof in zwart en witte strepen. Op de voorzijde der tasch is een mand geborduurd waaruit bloemen hoogrijzen. De mand is het symbool van de bron, waaruit het leven welt. Aan beide zijden van den bloementuil zijn twee halve Odalrunen geborduurd. Het geheel lijkt op het bekende Makkumer aardewerk.

Op den achterkant der tasch zien we een simpele stervormige afbeelding (zie afbeelding 3). Eveneens in wol geborduurd. Het is het maalkruis (maalteeken = heilsteeken der ver-

Afb. 2

6 Foto's: Fotodienst N.S.B.

Afb. 4.

meerdering, denk maar aan 2 × 2 = 4, dat later in de wiskunde is overgenomen). Dit motief vond kam.ske Wallis de Vries op een heel oud pepermuntdoosje dat zij ons ook liet zien.

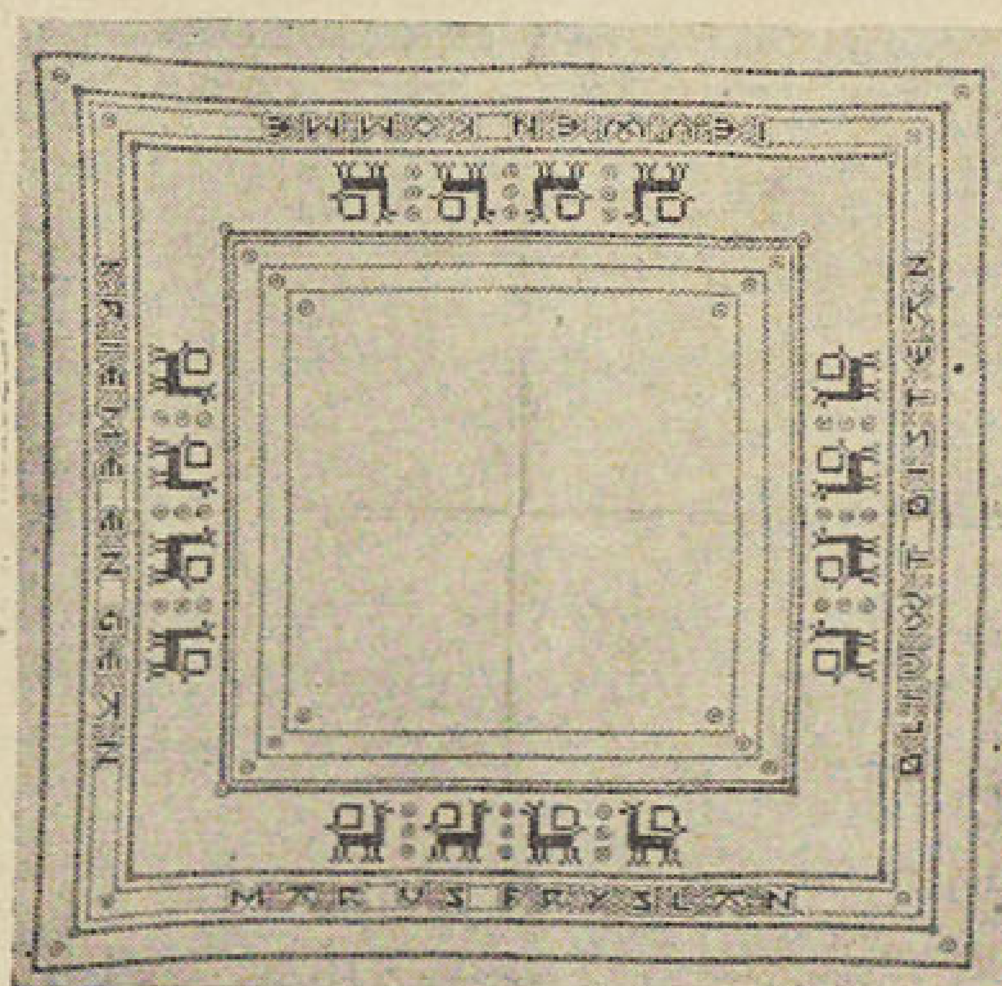
Verder zien we op deze achterzijde een blauw borduursel, het water voorstellende, een rand beige is de aarde, een rand groen het gras en daarboven uit steken de gele narcissen, weergegeven in wollen knopjes van een mooi donker warmlevend geel. Het leven zelve!

Dan valt ons bijzonder een theemuts (zie afbeelding 4) op. Zij is vervaardigd van zachtgeel linnen; op de voorzijde is in warm gloedvol bruin de levensboom met daarnaast de vogels der vruchtbaarheid, de hanen, in kleine kruissteekjes geborduurd. Aan de achterzijde der muts staat het oeroude zonneteeken: het hakenkruis.

Een in helle kleuren geborduurd linnen kleed (zie afbeelding 5) draagt in helle en toch warme roode kleuren herten met een vierkant op de geweien. Het hert is het symbool der dragers van het recht, vandaar het vierkant. In typische letters lezen we rondom geborduurd in het Friesch:

> Ieuwen komme
> krieme en gaen
> mar us Fryslân
> bliuwt bistaen

Van geheel andere bestanddeelen is een blauwe handtasch gemaakt, namelijk van een op bijzondere wijze geknoopt touw. De tasch draagt de Hagalrunen, hetgeen ongeveer beteekent: geborgenheid in het eigene. Het

Afb. 5

Afb. 6

is een door iedereen te leeren zgn. zeemansknoopwerk, het ouderwetsche macramé-werk.

— Is het niet moeilijk om aan touw te komen? vragen wij. Maar het antwoord is geruststellend, het „Ersatz"-touw, dat thans in den handel is en ook in verschillende kleuren verkrijgbaar, leent zich uitstekend voor het beoogde doel en is ijzersterk.

— Wat is dát nu, roepen we verwonderd uit en hebben meteen al het „ding" te pakken en . . . opgezet! Want het blijkt een vlot hoedje te zijn uit zwarte viltstof, van voren geborduurd met een frisch roosmotief, dat ons weer erg aan Zweedsch werk doet denken. Een voiletje completeert het geheel. Tóch modern, tóch iets volksch!

Mooie ceinturen, uit Marker baai, met wol geborduurd, witte sierhanddoekjes, waar het hardblauw of donkerrood borduursel in kruissteekjes scherp en helder op het kraakzindelijk wit afsteekt, stukjes geborduurd vilt, welke dienen als zakopnaaisels voor jurken, kraagjes, kleedjes, kortom te veel om hier alles op te noemen. Ook onze gastvrouw draagt op de eenvoudige zwarte japon een zelfgeborduurden kraag in stemmige donkere zachtroode kleuren. En steeds weer zien we, hoe eigenlijk elke vrouw dit werk kan maken, hoe zij elk lapje afvalstof, dat zij vroeger misschien achteloos in den aschemmer gooide „omdat je er toch niets meer aan had; het te klein was om er iets mee te verstellen", kan gebruiken om haar huis er mede te sieren.

Om iets te brengen wat in het eigen volk leeft, wat jarenlang sluimerde, doch nu, vooral in dezen tijd van vindingrijkheid, zich doet gelden!

C. Wilkeshuis,

„WAT IS HEEMKUNDE?"

Uitgave: „Kosmos", Amsterdam.

Een klein boekske van 64 bladzijden, dat ons inderdaad een inzicht geeft in het doel en de toepassing van „heemkunde", speciaal in de eerste klassen der L.S. Op een prettige wijze ontdoet de schrijver het voor velen nog geheimzinnige begrip „heemkunde" van zijn sluiers en zij, die dit boekje gelezen hebben, zijn werkelijk al iets „opgeschoten".

De heemkunde is in de eerste plaats een nieuwe onderwijs*methode* (niet een nieuw vàk!) en gaat uit van het kinderlijk milieu. Pas in de tweede plaats (voor de latere leerjaren) is zij een nieuw *vak*, uitgaande van de natuurlijke belangstelling en liefde van den mensch voor de handvol aarde, waarop hij is geboren en waarop hij leeft.

Wanneer de moderne school aansluiting zoekt bij het heem, moet men zich niet voorstellen, dat zij het heem wil zijn in zijn overvloedigen rijkdom, zijn onafzienbare bontheid zijn veelvuldigheid, onoverzichtelijkheid, zijn overvloed van menschen en dingen, van kleuren, vormen en geluiden, bewegingen en betrekkingen. Ze doet uit de veelheid een keus, want als ze niet selectief te werk ging, zou ze haar didactische gezichtspunten moeten laten schieten. Ze kiest dus een onderdeel: een heem*kern*. Zoo ontstaan er series heemkernen, die een zeker onderling verband hebben. Hier spreekt men van „Gesamtunterricht".

Wilkeshuis geeft voorts practische aanwijzingen voor de lagere en hoogere klassen, bespreekt de behandeling van het dialect en de beteekenis der locale geschiedenis en der volkskunde (plaatsnamen, scheldnamen, wapens, plaatselijke tradities, gebouwen, volkskunst, volksrijmpjes, volkswetenschap en -gebruiken). Voorts geeft de schrijver waardevolle waarschuwingen, bijv. tegen het gevaar een aftreksel te geven van de wetenschappelijke heemkunde en vooral tegen het gevaar van „het boekje" met lessen en „vragen" er onder!

Wilkeshuis heeft ons een interessant werkje bezorgd. Hier en daar loopt hij wel wat luchtigjes over sommige bezwaren heen, maar de lezing van dit boekje brengt ons in de stof in ieder geval beter thuis.

Drs. La.

N.S.V.O. NIEUWS

ARNHEM

Op 26 November hield de N.S.V.O. te Arnhem in haar tehuis een bijeenkomst.

De districtsleidster deelde na de opening mede, dat de opbrengst van de jaarmarkt f 576.47 bedroeg. Sprekende over de Kerstpakketten voor onze jongens aan het Oostfront, zeide zij, dat het de bedoeling is, vaker, zoo mogelijk elke maand iets te zenden.

Daarna gaf zij het woord aan kameraadske Molenbroek, geboortig uit Antwerpen, die een lezing hield over het Vlaamsch Activisme. Deze Vlaamsche Beweging is oorspronkelijk de reactie in het Nederlandsche taalgebied van België tegen de gevolgen der omwenteling van 1830. Kameraadske Molenbroek vertelde ons van den taalstrijd en noemde daarbij de namen van Pol de Mont, Timmermans en René de Clercq.

Het was een leerzame middag en de wegblijvers hebben voor de zooveelste maal weer ongelijk gehad!

BILTHOVEN

Op 18 November j.l. werd er in hotel Brands te Bilthoven een gecombineerde bijeenkomst van N.S.B. en N.S.V.O. gehouden, welke zeer goed bezocht werd.

Nadat de bijeenkomst was geopend, herdacht men onze aan het Oostfront gesneuvelde kameraden. Kam.ske Brouwers zong het ontroerende Oostfrontlied.

De landelijke propagandiste der N.S.V.O., kam.ske Heufke Kantelaar-Schot sprak over doel en streven der N.S.V.O. Het is de wil van den Leider, dat de vrouw haar krachten in de N.S.V.O. ontplooit. Pers en radio zijn belangrijk voor de propaganda. De filmdienst is eveneens zeer belangrijk en er worden spreekkoren overal in den lande opgericht. Onze jaarmarkten en tentoonstellingen zijn reeds alom bekend.

Het beste propagandamiddel is echter de eigen persoon. Immers, hoe vaak hoort men niet zeggen, als een der leden iets verkeerd doet: „Dat doet de N.S.B." De N.S.V.O.-ster, die door haar arbeid in contact komt met vrouwen en meisjes uit elken stand, met de meisjes van de fabrieken, enz., heeft steeds de gelegenheid een voorbeeld te zijn voor anderen, voor haar, die nog buiten onze rijen staan.

Kam. Voorhoeve sprak dien avond over den verderfelijken invloed der Joden. Deze stichtten verdeeldheid op elk gebied, zij brachten internationalisme en propageerden de geboortebeperking.

Aan het slot van zijn krachtig betoog zeide kam. Voorhoeve, dat wij, aan het thuisfront, ervoor moeten zorgen, dat Nederland nationaal-socialistisch wordt, zoodat wij, straks, wanneer onze kameraden van het Oostfront terug komen, kunnen zeggen: ook hier is gestreden, ook hier werd de eindzege behaald.

BUSSUM

Op 13 November j.l. vond er te Bussum een feestelijke ledenbijeenkomst plaats, welke zeer goed bezocht was.

Gezellig had men de zaal versierd; naast onze vanen prijkte het groen en waren de bloemen de fleurige noot in deze versiering. De kameraadskes hadden allen bij elkaar voor brandstof gezorgd, zoodat men zelfs lekker warm zat, hetgeen natuurlijk de stemming uitermate verhoogde.

Ook de districtsleidster, kam.ske Augmayer, was aanwezig, evenals de kringleidster, kam.ske de Jong, die een hartelijk woord van welkom uitsprak.

Kam.ske Schaaper sprak over den groei der Beweging in Haarlem. Een en ander gaf zij weer in dichtvorm.

Onder leiding van kam.ske Tjassens zong het koor eenige mooie liederen.

De geheele middag stond in het teeken van voordracht en zang. Doch niet alleen dit; ook een ernstig woord kwam hier te pas en één der belangrijkste besprekingen was de voorbereiding tot het verzenden der pakjes naar het Oostfront.

DELFT

Op 7 November j.l. hield het hoofd van den Moederdienst der N.S.V.O., kam.ske Gorris-Spruitenburg, voor groep Delft een uiteenzetting, zooals zij dit reeds voor vele andere groepen in allerlei deelen van ons land heeft gedaan, over de Nederlandsche moederscholen, welke door de N.S.V.O. zullen worden opgericht.

Spreekster legde het doel uit van den Moederdienst: niet een dienst *van*, maar een dienst *voor* de moeders. Dit werk zal worden verricht door de moederscholen. Eén school wordt reeds binnenkort ingericht, maar het spreekt vanzelf, dat die scholen, vooral in oorlogsomstandigheden, niet als paddestoelen uit den grond zullen verrijzen, want hiervoor is veel voorbereiding en veel geld noodig. In vele plaatsen zullen echter reeds nu leergangen worden gehouden, waar dezelfde stof zal worden behandeld als in de scholen. Op het oogenblik worden de leidsters van dit werk voorbereid en het laat zich aanzien, dat het niet zoo heel lang meer zal duren voordat in tal van groepen der N.S.V.O. een cursus in gang is.

Naar wij vertrouwen, zal de belangstelling voor de leergangen groot zijn. Veel goeds zal hierdoor tot stand komen, niet alleen voor de Nederlandsche vrouw, maar voor ons geheele volk, dat wij allen van harte liefhebben en zoo gezond en sterk mogelijk willen zien.

DRENTHE

Van hieruit kan met voldoening worden gemeld, dat er weer twee nieuwe Groepen van de N.S.V.O. zijn opgericht en wel een te Zuidlaren, en een te Zweeloo. Ook deze Groepen zullen, evenals overal, zich spoedig in ledental uitbreiden. De kern is gevormd en een ware kameraadschap is aanwezig!

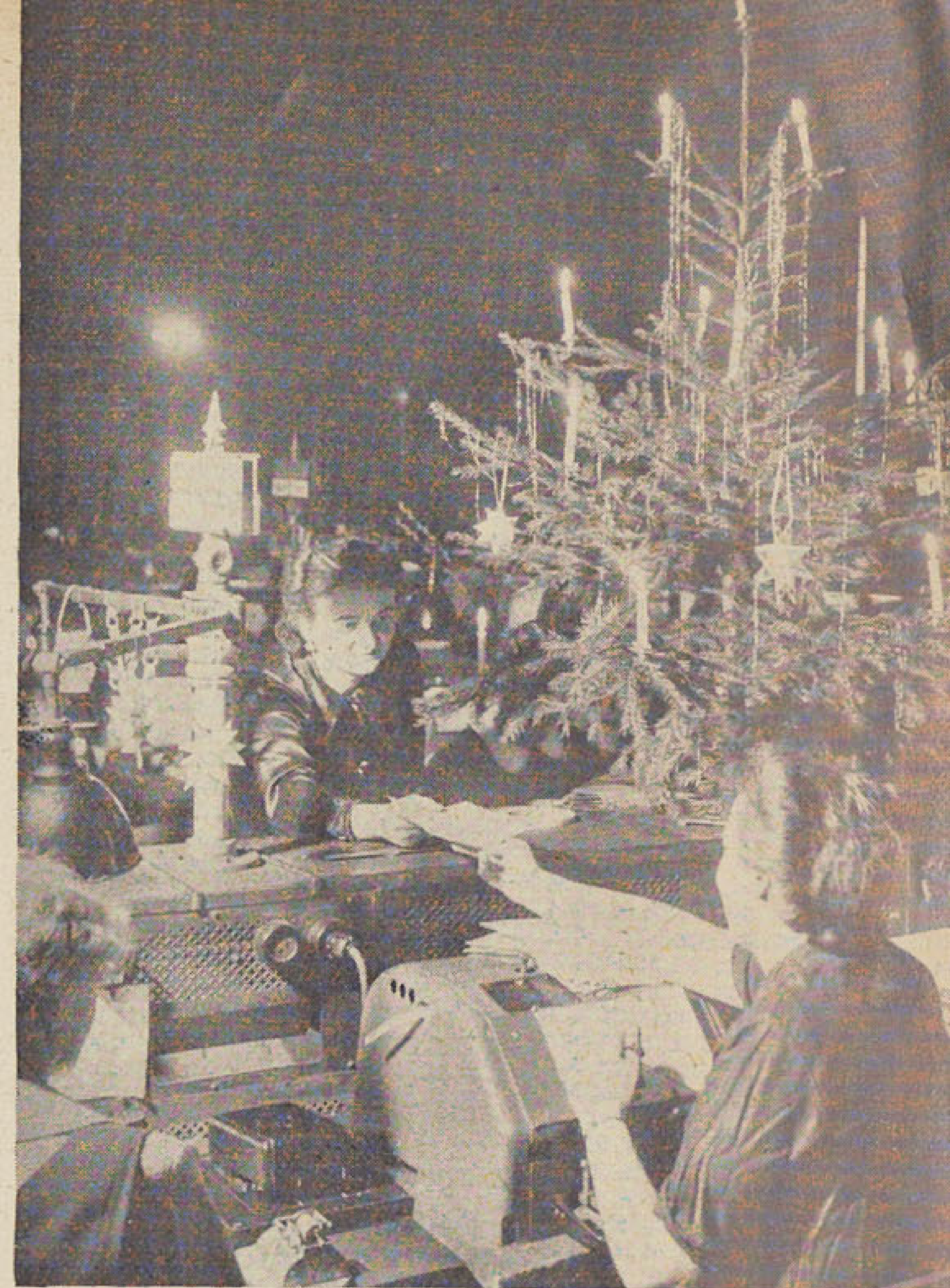
Assen. Op 24 November j.l. werd er een bijeenkomst gehouden in het Concerthuis te Assen. Terwijl slechts de helft van de Groepen voor deze bijeenkomst was uitgenoodigd, was deze zaal véél te klein! Een teeken van fleurig N.S.V.O.-leven dus! Hieruit blijkt ook weer, dat de N.S.V.O. in de Oude Landschap haar groei en belangstelling heeft gevonden.

Door de districtsleidster werd een hartig woord gesproken. Daarna hield kam.ske Rochat-Nieuwenhuizen een lezing over den Volksdans; onder leiding van kam.ske Knigge werden er enkele dansen ingestudeerd. Ook vele oude liedjes werden gezongen.

Vries. Alhier werd ook een bijeenkomst gehouden en wel op 25 Nov., die goed bezocht was. Aanwezig waren de kameraadskes van de Groepen: Eelde-Paterswolde, Norg, Zuidlaren en Vries. Ook de districtsleider, kam. Dieters, en de kringleider, kam. van Dalen, evenals de kringbeheerder, kam. Steenge, gaven door hun aanwezigheid blijk van hun belangstelling voor de N.S.V.O.

(Zie vervolg pag. 16)

TELEFONISTEN DER DUITSCHE POSTERIJEN VIEREN KERSTMIS. Foto: I. P. & R. S.

VERZOENING

door Anna Floralie

Merrege Korsemis. 't Zou een treurige Korsemis worre, zoo mee de kijnder alleen. Gin stalleke had ze klaar gemakt, gin korskes gekocht. „Ge kunt oewen kop der nie bè houwen," dacht ze triest. „Antoon wijd-e-weg in Rusland en zij hier mee de kijnder, och erm, die nog niks wisten van oorlog en al die-ën trubbel."

Terwijl de kijnder op den vloer speulen, zit de vrouw te deinken, te deinken, tot ze ginne goeien raod mer wit.

„Antoon in Rusland." En ge wit, dat ze doar nie stil zitten, moar vechten tegen meinschen, die bekant gin meinschen mer zijn. Op 'nen kwoajen oavend kwam hij van 't febriek en zin nie veul. Zonder proat at ie z'n brood en pas, toen de jong sliepen, begos tie te proaten.

„Leen," zin ie, „ik heb min agen opgegeven veur het Vrijwillegerslegioen in Rusland."

Anders nie. Geschrokken, da ze was. Ze kos niks zeggen urst van schrik en verdriet en toe was ze goan janken.

„Ge meugt dat nie doen, jongen. Ge meugt oew vrouw en kijnder nie achterloaten. Wat mot ik beginnen zonder ou, alleen mee ons Janske en ons Joke? Ge meugt nie, ge goat nie," had ze gezeed.

Moar Antoon was goan proaten. Hij vuulde-'n-et als z'n plicht, zoo veul van de kameraden gongen en veur de vrouwen en kijnder wier gezurgd. En ze most es deinken an al die vrouwen in Duitschland, die toch ook hun man mosten missen.

Alles had ze gedoan um Antoon vast te houwen; zij woar lillijk tegen hem gewist en ze woar goed veur hem gewist; ze had gehoopt en getwijfeld en op 'nen dag woar de oproep gekommen. En nou woar ie al moanden lang weg.

Z'n ouders woaren niet mer bij haer gewist. Ze woonden kort bij, moar ze kwoamen nie over den vloer, sinds Antoon gegoan woar. Hij woar eenige zoon en voader en moeder woaren buuës, dat hij weg gong. Moar umdat ze dieën zoon van hullie nie tegen kosten houwen, woaren ze Leen ok afgevallen. Kos z'n vrouw hem nie vasthouwen? Dan woar der zekers iets nie goed tusschen hullie, anders trok een man nie weg.

Zuutjesan woaren ze goan deinken, dat het de schuld van Leen was, dat „dieë jonge" zoo wijd weg gegoan woar.

En zoo zat Leen alleen en piekerde en had gin stalleke kloar gemakt en gin korskes gekocht.

Een poar huiskes wijer zoaten voader en moeder oan de toffel en ok bè hullie wier nie veul gezeed. Moeder stond op en redderde een bietje deur den herd en voader rokte z'n pepke en ieder dacht oan Antoone en oan Leen en de kijnder. Hun jongen hadden ze moeten loaten goan; ze begrepen het nie. Hij had toch wèrrek, 'n goei huishouwen mee lieve kijnder. Woarum gong ie dan weg en woagde z'n leven en gaf hullie zooveel zurg en verdriet? Dat verdriet moakte, dat ze Leen ok nie mer wouwen zien. Zij had Antoon thuis motten houwen.

Onder het redderen deur veegt moeder stil een poar troanen weg. Dieë jongen toch. God wit, hoe die het heeft. En of tie nog leeft. Ze durft nie deur denken. As tie es gesneuveld is? Dan heeft zij gin zoon mer en Leen gin man en de kijnder gin voader. En Leen zit nou alleen te tobben. As voader moar wou, dan gong zij er naar toe. Al doagen lang had ze gedocht: We zouwen toch gin kwoaje vrienden motten blijven mee Leen. Doar zou Antoon toch ok verdriet van hebben.

En voader legt z'n pepke uit zene mond. 't Smakt hem nie. Andere joaren mee Korsemis gongen moeder en hij naar de kijnder en nou? Moeder jankt, hij ziet het wel. Dieë jongen toch. God wit, of tie ooit terug komt. En Leen mee de kijnder! As moeder moar wat zin; hij had gedocht moar weer goeje vrienden te worren; Antoon zou nie geers hebben, dat z'n vrouw mee Korsemis alleen woar.

Hij kekt es noar moeders en durft niks te vroagen. Hij had urst zoo vast gezeed, dat ze nooit nie meer noar Leene toegongen en dan nou an moeders vroagen, of ze zouwen goan, da kos een man nie doen. Moar moeder had genog gezien an voaders menieren en toe ze te langen leste niks mer te redderen had, zin ze, net of ze noit anders gedocht hadden:

„We mosten moar es goan kijken of Leen het stalleke al kloar gemakt hee."

Mee gong ze den herd uit, um de muts op te zetten en de mantel oan te doen.

Voader trok z'ne jas oan en viet iets van de plank in de bedstee. Moeder droeg een tasch en ze vroegen mekoare nie, wa ze meenoamen.

Leen stond veur de roam en zag ze oankommen en dankbare vreugde vervulde hoar.

„Jansie, Joke, kom toch es. Kekt es, wie doar oan komme?"

Juichend renden de kijnder grutvoaders en grutmoeders tegen en moakten het binnenkommen veur de ouwetjes gemekkelijker.

Ze dinnen gelijk of ter niks tusschen hullie gewist woar.

Leen zin: „Goat zitten, dan moak ik licht," en bedrijvig gong ze weg um urst te verduisteren.

Inmiddels had grutmoeder gezien, dat er gin stalleke woar en ze liep achter Leen an en vroeg: „Woar hedde de spullen veur het stalleke?"

Samen pakten ze de herders en den kameel en den os en den ezel uit en legden mee vrome vingers het Kindje in het kribke, tot vreugde van de kijnder. Grutvoader makte z'n pekske open en korskes in alle kleuren kwoamen te veurschijn, en een mondmeziekske veur het jungske en een pupke veur Janske.

Grutmoeder lee hoar goaven op toffel en Leen zin telkens opnieuw: „'k Ben toch zoo blij, da gullie gekommen zijt. 'k Waar zoo alleen zonder Antoon."

Het Kind in de kribbe werd zacht beschenen deur het licht van Grutvoaders korskes.

Toe liet Leen de kijnder knielen en veur vaders in Rusland bidden, dat Onze Lieve Heer hem toch terug zou loaten kommen.

Stil knielden Leen en Antoons voader en moeder achter de kijnder neer en smeekten het Kind, in Welks naam ook Antoon streed tegen Zijn belagers, om hun man en zoon te behoeden.

STUDENTEN-KERSTNACHT IN HET HUYS DER DEURSCHIJN

Een Vlaamsche Kerstvertelling door Marcel van de Velde.

Ja, het was in de oude, middeleeuwsche stad, in zoo'n breede steeg met bruine keitjes geplaveid, afgeboord door een lintsmal plankiertje en een scherp greppetje voor den vuilen waterafvoer, begrensd met trapgevelhuizekens, geokerd en geblauwd, hier en daar wat puistig door afgebladerdheid en rauwte, ja, het was in zoo'n zuchtige huizengarre, dat het pand stond, dat den wonderen naam droeg ,,'t Huys der Deurschijningen'', een woonst, stijlvol van bouw, stammend uit 1150 en reeds gediend hebbend voor alderlei oogmerk: herberghe, naaischole, secteschuilkerk, gildepand der waslichtmakers, woonhuis voor meerdere familiën, wederom stammenée, oudheidkundekamer, spellewerksterschole, tapperij, in onze dagen zelfs studentensociëteit, ach wat niet al?

Het huis had eenen eivormigen gevelsteen, met een huismerk in, omkranst door een gulden zunne en in kapotte, gotische letterteekens kon men nog lezen: 't Huys der Deurschijningen.

Het perceel had al maanden leeggestaan, toen de eigenaresse eindelijk goed vond, dat er studenten van den Brugschen ,,Athénée'' in zouden meugen vergaderen. Dat zij het toestond, kwam meer omdat ze den struischen student niet goed vermocht te woord te staan, dan wel, dat de juffrouw werkelijk akkoord ging met de nieuwe huurders, maar het was althans te probeeren den fisquin die kwam inhuren, leek een eerlijke, Vlaamsche, ronduitte borst.

De deure was in twee stikken gemaakt. Men opende het bovendeel door een ring om te draaien; de klinke ging dan albinnen open. Men stapte seffens in een plaatse met een open heerd, de vloer betegeld met groene en gele kareeltjes, met her en der geborsten glazuur. De veisters waren niet te kleene, maar van groene glazinge met ingebakken oesters. Een eivormige tafel stond in de plaatse, met de stoelen met rieten zate in de rondte. Afgezien van een enkel oud olieverfje van Pietér Pourbus hing aan de kalken wanden niets, tenzij nog een pijpenrek van de smoorende studentenschap.

In de andere omliggende plaatsen stonden wat oude meubels: spinden, tafels, schabellen, banken — en in een kleen cabinet, met donkeren eiken bekleed uit de 15e eeuw, hadden de jeugdige Vlamen hun boekerij opgeborgen, een schatkiste van romantiek.

't Gezelschap heette ,,Groeningherwacht'' en was dus Vlaamschgezind, een wake van Dietsche studeerende geesten, alléén Vlaanderen en zijn Volk toegedaan en al het andere terzijdestellend.

Op den ,,Athénée'' waren de leden dezer ,,Wacht'' aan veelvuldige kritiek blootgesteld: men vond, dat ze alléén maar smoorden en naar buiten toe te weinig streden. Maar, daar trokken zij zich nieten van aan! Zij smoorden weliswaar Harelbeke en Wervik, maar zij verdiepten zich niet minder in de boeken en deden dit om hun volk later des te beter te kunnen dienen.

Was er oneenigheid thuis, dan gingen de leden van de ,,Groeningherwacht'' naar hun heem en zij wisten daar in vrede en gezapigheid te kunnen gezelsen of studeeren.

Was het er overdag somwijlen wat druistig, 's avonds beefde de knisterende vrede door de blauwe rookkrinkels der pijpen heen en vooral in het najaar, waarin onze vertelling speelt, was het gezelschap der Vlaamsche studenten in een harmonisch tijdperk van zijn bestaan.

Tijdens den Wintermaand hadden enkelen der dichterlijksten de gezamenlijke plaatse versierd met sparregroen langs de zolderbalken, een hoepel hing om de lichtkrone, een hoepel waarop houten beestjes waren vastgehecht. gesneden door een toegewijden liefhebber. Daar zat Caspar Knasper, de eekhoorn, naast Oene Bollebof, het grijze aapje, terwijl koperen hagedissen rondkrinkelden en hier en daar 'tzij met hun koppeken 'tzij met hun steertje zichtbaar waren tusschen het hulstegroen.

Op Kerstavond kwam een negental studenten van de ,,Groeningherwacht'' te gaere. De meeste medebroeders bleven in hun eigen familiekring en de negen die elkaer in de plaatse vonden, zochten ongevraagd bij malkander

troost. De oudste stak het houtv
bier uit de houten hectolitertonr
bovenverdieping leidde, waar 't
Er werd wat gedronken, me
kornuiten droegen wat voor uit
van Hegenscheidt, de pijpen wie
vredige maniere verstreek de av
de gesprekken verstomd waren, z
dood, totdat er één een brief uit z
Hoogduitschen zin las: ,,Er war
war ein Alleingänger, kannte sein
Wohin verborgen . . .''
Het was muizestil als de eene
het zuigen aan de pijpen niet mee
vlokskes tegen de glasoestertjes
,,Zouden wij niet beter verwijle
schorre, wat beschaamde jongem
Maar de man die den brief n
overtuigde oogen naar zijn kamer
Kette des Geschlechts, er war ei
nu opeens, doch zette daarna do
auch sein Wohin verborgen . . .''
,,Wilt gij zeggen, dat deze zi
een derde.
Groote spanning stond ineens
De oorvliezen waren vol verw
steenen uit het straatje buiten
verlangen om een verlossend wo
de plaatse op de kareeltjes sto
enkelen er, niet wetende waarh
lichthoepel leken opeens bezeten
onverwachts naar boven keek, sp
zijn voorpootjes geklemd hield, p
heerd . . . Dit kleene bolleken bra
Er tongde een vlammetje naar
was aller aandacht weg van het
Dan zei de brieflezer ineens lo
Mijn verstand maakt mij eenzaa
vrienden. Ik ben alleenganger.
in den keten van ons geslacht. I
naar mijn waarheen. Wist Chris
laatsten waarom of bewees he
verdronk in het Raadsel van Zij
Er klonken verontwaardigde
uiten van deze twijfelige vrage
anderen waren als aan den gro
bevende lippen.
De stemmen der anderen, min
oogjes der hoepelbeestekens sto
verwarde discussie. Zij waren k
zenuwachtig: ,,ik ga hier weg,
was over één uur in den nacht
Hij die weg wilde, rukte sc
sneeuwjacht blies binnen en do
verstijven. De mans van zooju
geworden. Hun verwarring zou
een klagende meisjesstem ineens
Eén der studenten stortte zich

GEN

n heerd aan, twee anderen tapten
nder de trap stond die naar de
n de soos wierd bewaard.
ietsche studentenliederen, enkele
n" van Rodenbach en „Starkadd"
ijke malen gestopt — en op deze
vierd het allengerhand nacht. Als
gaere wel een kwartier als mond-
zak trok en daaruit den volgenden
l in der Kette des Geschlechts, er
icht, und also blieb ihm auch sein

had opgelezen, men hoorde zelfs
olette de wind telkenmale sneeuw-
raam.
Christus?" zei opeens een eenzame,

hand hield, keek met vlammend-
rvatte: „Er war kein Glied in der
inger, kannte . . . hier aarzelde hij
Woher nicht, und also blieb ihm

Christusfiguur kân slaan?" vroeg

e jonge, Germaansche gezichten.
nkelen hielden hun asem in. De
de, hoorde men schreeuwen van
mandje, dat leeg in een hoek van
lde toonloos zijn angst uit toen
naar keken. De beestjes op den
ivelsch plezier. Toen de brieflezer
kel, die Caspar Knasper tusschen
en spatte tot in den al doovenden
ning, die plotseling gegroeid was.
at knerpend knetterde en eventjes
en vraagstuk.
ik en gevoele mij geen kind Gods.
ren, ook te midden den kring der
ik mij vervreemd, geen schakel
waarvandaan niet meer. Ik zoek
zame Zijn thuis? Wist Hij Zijnen
n Zijn leven, dat Hij smartelijk
en van Zijn overwinning?"
t de monden van zijn maats. Het
un heiligschennis toe. Een paar
l en ongewild baden zij met wit-

rumoerden door. Onder de kraal-
hte om den disch en sneden hun
ontrust en opgewonden. Eén zei
rspannen, hoe late is 't al?" Het

halve deure open en een koude
alle licht. Dat deed de stemmen
nu plotseling ongeruste jongens
ôg dieper hebben vertakt, als niet
nlijk snijdenden schreeuw gaf . . .
e deur en keek verwilderd in de

nachtelijke steeg. „O Jezus-Maria-Joseph!" kreet hij ontsteld: „een vrouw ligt tegen onze onderdeure op!" Zij drongen nu als op commando achter hun kameraad aan en hielpen hem trillend op een bank, terwijl twee anderen de onderdeur openden. Een vrouwegelaat tuimelde achterover op haar rug binnen. Haar wezen was één bleekblauwe wassen witheid, in een van ouderdom groenen Brugschen kapmantel gewikkeld. Zij zuchtte diep en dikke tranen perelbolden over heur kaken. Haar beenen schijverden nog over den dorpel als zij bewusteloos viel.

„Een vrouwe! de deure dichte! Steekt een keerse aan! Voorzichtig!", al deze verwarde kreten sneden door elkaer in koortsige opgewondenheid der jongelui, als een blêtend kindergeschrei hen allen ineens deed verstommen.

Een warmte schoot door des brieflezers eenzaam jongemannenhert. „Een kussen", dacht hij, „mijn jas opgerold"!

Eén klapte de deure dicht, plots brandden weer enkele kaarsen, tenslotte óók de lamp. Wonderlijk was het, zoo vliegensvlug en vaardig als het gezelschap nu bleek te zijn. Men knielde om de moeder heen, men keek met tranende mannenoogen, één streelde het gelaat der vrouw, een ander, die weg was geweest, kwam binnen met een komme water en een zuiveren handdoek, ja, er was één der koelhoofdigsten, die met zijn warmgewreven zakschaartje de moeder ontbond . . .

Een warme stroom sidderde door achttien mannenarmen en handen, maakte hun hulpveerdig en vindingrijk, deed hen van hun kleeren een bedde maken op de bijeengeschoven schabellen, deed hen den heerd weer aansteken, drinken brengen, liet hen het borelingsken bunselen en één was er die van boven een stijfselkistje naar beneden haalde, waarin archiefpapieren hadden gelegen, zoodat tenslotte zelfs — 't was drie uren in den nacht geworden — het kindeken, hún Kindeken, een kribbeken had . . . en de Moeder met bleuzekaken sliep in heur versleten Brugsche mantelplooien.

Nu stonden zij daar verlegen om dat kleine peuterken heen en voelden zich boonegelukkig en wisten dat zij van één sibbe waren, dat zij één bloed hadden, dat zij van één bronne kwamen, dat zij naar één doel streefden, en dat er geen pijne, noch klachte, noch eenzaamheid, noch geenen enkelen waarom meer en was, want de Bermhertigheid had hen van alle vervreemdinge bevrijdt.

En zij keken en ademden over het Kind en de slapende Moeder en wisten van geen weggaan, want hun kijken was een blijmoedig gebed in den opbleekenden Kerstnacht.

Sjoerdje's mooiste Kerst

door MAD TEL

Sjoerdje was wat een aardige jongen. Tien jaar was-ie al en leeren kon hij, lééren, hij was wel de beste van zijn klas en meester was wat tevreden over hem en natuurlijk vader en moeder ook.

Met z'n heldere blauwe oogen keek hij vrij en frank de wereld in; een door en door eerlijk ventje, zeiden de menschen. En altijd opgewekt en vriendelijk. En zoo goed voor de dieren, nooit zul je hem een hond of een kat zien plagen en wat kan hij kwaad worden, als de andere jongens uit de klas vogelnestjes gaan uithalen. Meer dan eens kwam hij dan thuis met een gescheurd hemd en dan was moeder natuurlijk erg boos, maar als ze hoorde waaròm hij gevochten had, ach, dan was ze ook weer niet zoo heel erg boos. Maar hij moest toch oppassen, vader had al zoo lang zonder werk geloopen en nu hij weer wat verdiende, moesten ze zooveel voor het huishouden inhalen.

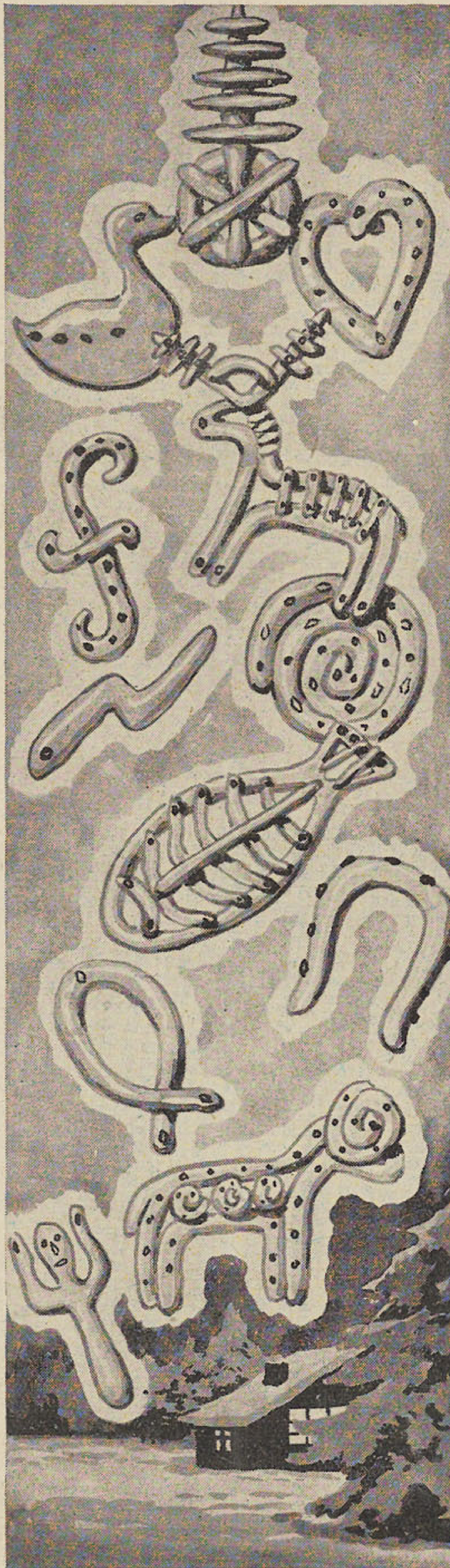
Ja, Sjoerdje hield veel van vader en moeder en zij van hem. Toch was er iets waarover hij, als-ie 's avonds in het donker alleen in zijn bedje lag, kon liggen mijmeren. En dan wierp hij zich wel eens om en om, want er was iets dat hij niet goed begreep.

Op een middag was Sjoerdje opgewonden thuis gekomen.

— Moeder, moet je hooren. Ik heb gespeeld met die jongens met blauwe hemden aan en die leuke zwarte mutsen met oranje bol op. En ze hebben zóó fijn gespeeld, Moeder. Sporen zoeken, hebben we gedaan. O, het was reuze fijn. En later mocht ik met ze mee naar hun hut, daar is het reuze, Moeder. Ze hebben allemaal zelf banken en tafels getimmerd. En een van de oudere jongens heeft een mooi schilderij op den muur geschilderd. En vlaggen hebben ze ook, Moeder. En gezongen dat ze hebben. Ik mag die liederen ook gaan leeren. Moeder, zeg es wat...

Sjoerdje hield ineens op. Moeder was zoo stil. Wat was dat nou? Anders was ze toch altijd zoo blij als hij haar iets leuks vertelde?

Sjoerdjes moeder slikte even.

Teekening: Cor van Deutekom

Toen zei ze heel moeilijk:

— Kijk es, jongen, ik heb liever niet, dat je met die jongens omgaat. Je leert er niet veel goeds van. Jij begrijpt dat nog niet. Daar ben je te klein voor.

— Maar moeder, hoe kàn dat nou? We hebben toch zoo fijn gespeeld en ze waren allemaal zoo aardig voor me. En al stoeiden ze met elkaar, ze maakten heelemaal niet zoo'n ruzie als de andere jongens, moeder!

Zeg, moeder, wat is er dan...

Sjoerd trok moeder aan haar schort. Groot stonden zijn vraagoogen. Waaròm toch?

Maar moeder zei niet veel meer. Alleen dat ze niet wilde, dat hij nog eens met die jongens omging.

Over dat alles lag hij 's avonds in zijn bedje na te denken. Niets begreep-ie ervan. En het was toch zoo fijn geweest bij die jongens...

Op een Woensdagmiddag zag Sjoerd de „blauwe" jongens weer voorbij trekken. Ze liepen keurig in het gelid. En ze zongen weer zoo fijn. Hè, Sjoerd zou zóó willen meeloopen en hij zou het best mogen, maar moeder...

Ineens hielden ze halt.

— Ga je weer mee, jô. We gaan naar het bosch. Oefeningen houden!

Sjoerd kreeg een kleur. Van plezier dat ze hem weer meevroegen. Maar ook van schrik omdat hij nu niet wist wat-ie moest doen. Moeder wilde het niet. Zou hij toch meegaan en niks tegen haar zeggen? Z'n hartje begon ineens zoo te bonsen. Nee, niet doen, Sjoerd loog nooit. Dan maar niet. En hij schudde met z'n hoofd en zei, dat-ie niet kon.

Jammer, maar dan den volgenden keer, riepen ze en trokken weer zingend verder. Sjoerdje keek den troep verlangend na.

Maar ook den volgenden Woensdag en den daarop volgenden ging Sjoerdje niet mee. En steeds lag-ie 's avonds in z'n bed aan de „blauwe" jongens te denken.

Het liep tegen Kerstmis. Het had al een beetje gesneeuwd ook. Wat was dat mooi. Sjoerd keek z'n oogen uit. De weilanden leken net witte tapijten. Zulke tapijten liggen er in den hemel, had z'n moeder vroeger altijd gezegd.

Sjoerd liep naar het bosch. Hij stapte lekker aan. Handen diep in z'n zakken.

En ineens stond hij voor den troepleider van die andere jongens. Sjoerdje bloosde. Wat moest hij nu doen? Hij kon toch zoo maar niet aan hem voorbij loopen? Ze waren toch zoo aardig voor hem geweest?

De troepleider bleef staan.

— Toe jô, luister eens! Sjoerdje, heet je toch hè. Waarom ga je niet meer met ons mee? Bevalt het je niet meer bij ons?

De troepleider keek hem recht in zijn oogen. Sjoerd sloeg de zijne neer en begon te hakkelen.

— Ikke, ikik, nee, ja, het bevalt me best, ziet U maar... eh...

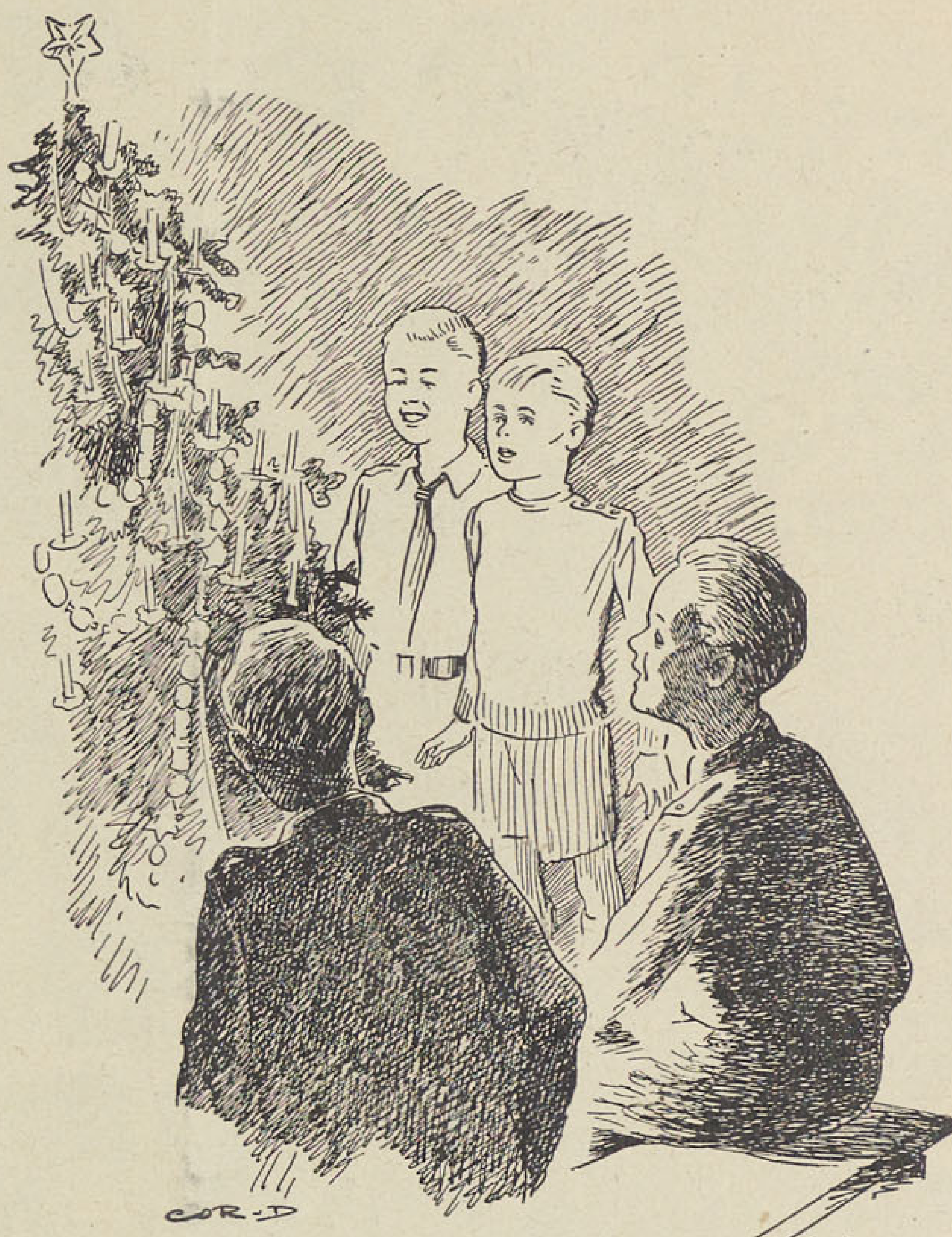
En ineens kwam daar die meneer, want het was al een groote meneer, hem te hulp.

— Is het thuis, Sjoerdje? Kijk me eens aan. Jij wilt wel met ons meedoen hè?

— Ja, zei Sjoerd en keek ook weer op.

— Dat maken we wel in orde, hoor jongen! En jij krijgt ook een uniform, daar kun je van op aan! Je hoort er wel van. Ga nu maar gauw wat spelen! Tot ziens, Sjoerd!

En Sjoerdje werd verbaasd alleen gelaten. Nee maar nee maar.

....er stond een mooie Kerstboom....

Teekening: Cor van Deutekom

Nog geen week later was Sjoerdje om vier uur uit school gekomen en rende gauw naar huis. Want het was ineens reuze koud geworden en moeder zou de kachel wel lekker opgepookt hebben. Dat deed ze altijd als ze wist, dat-ie thuis moest komen. En dan zaten ze met z'n beidjes even in den schemer en vertelde Sjoerd wat ze dien dag op school hadden gedaan. Fijne uurtjes waren dat met moeder.

Maar op dien middag was moeder niet alleen. Vader was ook al thuis, Sjoerdje had zijn fiets zien staan. En de troepleider was er en hij was in uniform! Sjoerd bleef ineens staan, hield verschrikt den deurknop nog in zijn hand.

— Zoo Sjoerd, je ziet, ik heb woord gehouden en dat van dat uniform komt ook in orde hoor.

De troepleider kwam op hem toe en gaf 'm een vriendschappelijke por in zijn zij.

— Nou jô, zeg es wat!

Vader en moeder zaten stil bij tafel en keken hem aan. En toen zei moeder:

— Sjoerdje, kom es hier jongen. Ik heb indertijd tegen jou gezegd, dat ik niet wilde hebben, dat je met die jongens omging. Dat kwam omdat de menschen allerlei slechte dingen van die jongens vertelden. Maar nu is meneer hier gekomen en die heeft ons de oogen geopend. En, jongen, ik zal gauw een blauwe blous voor je koopen hoor! En je bent een brave jongen, want je hebt niet achter onzen rug om met de jongens gespeeld. Dat heeft meneer hier ons ook verteld.

Het was de avond voor Kerstmis. Er was feest in de kleine hut. Er stond een mooie kerstboom, die was volgehangen met allemaal prachtige versierselen, die de jongens zelf hadden gemaakt. Hij, Sjoerdje, had daaraan ook meegeholpen. De jongens waren allemaal in uniform.

Alleen Sjoerdje nog niet. Moeder had nog moeten wachten met het koopen van een blauw hemd, want ze moest eerst wat geld oversparen. Wie weet, zou hij het nu met de Kerst krijgen!

Er werd weer gezongen. Mooie oude kerstliederkens. Sjoerd kende ze ook wel, van school, en hij zong uit volle borst mee.

— Sjoerdje, er ligt een pak voor je onder den boom!

— Open maken, Sjoerd, riepen de jongens in koor.

Met bevende vingers maakte Sjoerd het pak open en wat kwam daar uit? Niet alleen een blauw hemd, maar een donkerblauwe broek en... een zwart-oranje muts! Sjoerd wist niet wat te zeggen.

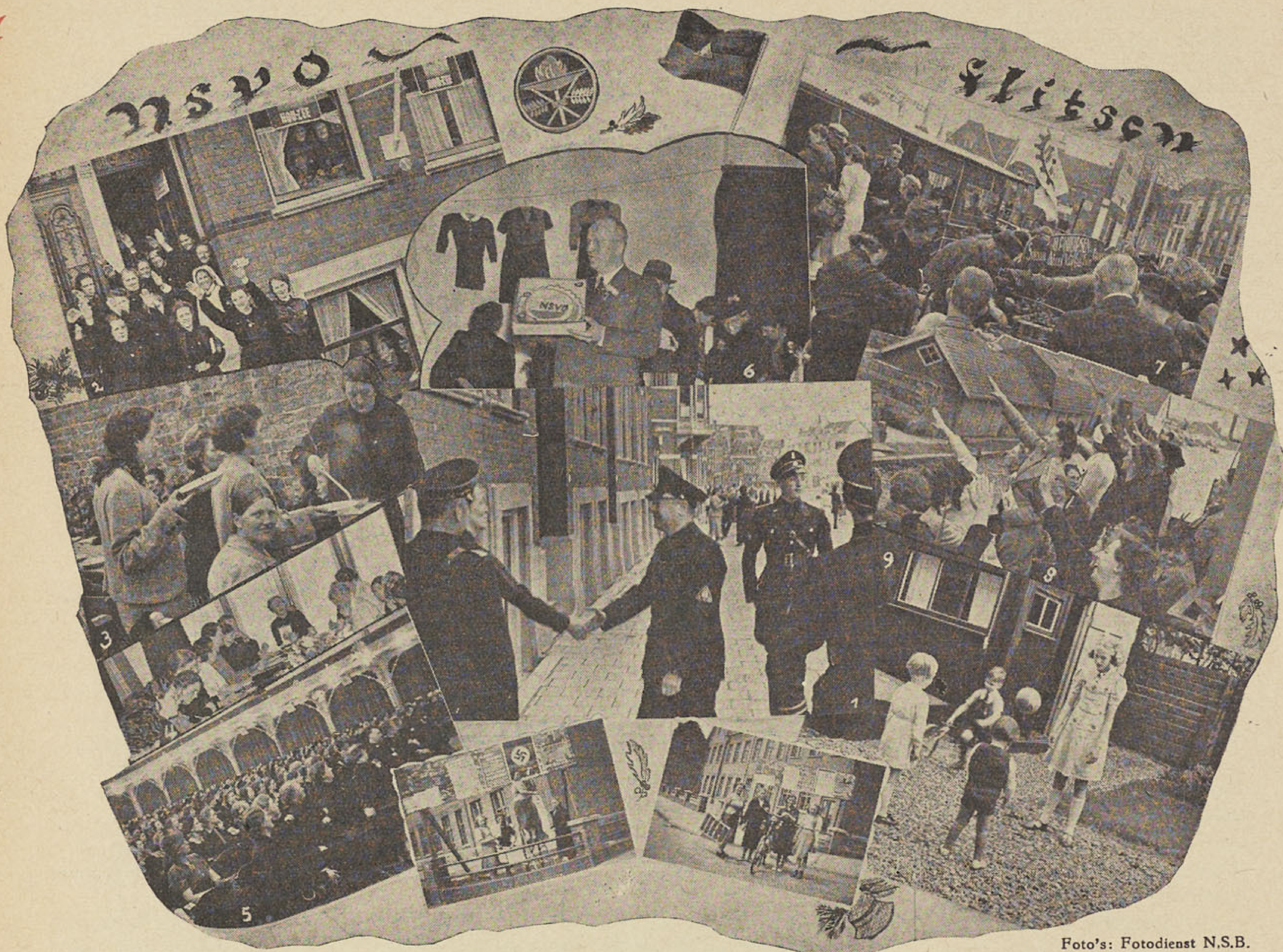
De troepleider kwam hen te hulp.

— De blous is van je moeder, jongen, en dat andere... wel wij allemaal dachten: wij hèbben al een uniform... en daarom dachten we... nou ja, Sjoerdje, ik hoop dat je er blij mee bent! De troepleider zette een lied in.

En jongen, zei moeder, heb je een goeie Kerst?

— Een goeie Kerst moeder,

(Slot pag. 15)

Foto's: Fotodienst N.S.B.

1. De Leider wordt verwelkomd door de districtsleidster van Rotterdam, waar de N.S.V.O. een tehuis opende. 2. De Rotterdamsche N.S.V.O.-sters zijn trotsch op hun eigen N.S.V.O.-huis. 3. Als N.S.V.O.-sters den éénpansmaaltijd verzorgen, neemt men voor een tweeden keer! 4. De landelijk leidster heeft vergadering met de districtsleidsters. 5. Een N.S.V.O.-vergadering: volle zalen! 6. Jaarmarkt 1941 der Utrechtsche N.S.V.O. Een der kameraden steekt ook een handje uit en verloot „de" taart. 7. Na hard werken volgt er wel eens een welverdiend uitstapje. 8. Hier zijn N.S.V.O.-sters! 9. 1941 was gul voor de N.S.V.O. In Amsterdam werd het landelijk tehuis geopend. Een kijkje in den tuin waar de moeders haar kinderen kunnen brengen.
En tenslotte: Plakactie der N.S.V.O. In Geleen (Limburg) trokken de kameraadskes erop uit om de N.S.V.O.-biljetten op te hangen.

Wat doen onze N.S.V.O.-sters?

Maar al te dikwijls hoort men bovengenoemde vraag. En onmiddellijk daarop „Waar halen ze den tijd vandaan en verwaarloozen zij niet haar huisgezin?"

In verband hiermede besloten wij eens op bezoek te gaan bij onze kameraadskes en ze persoonlijk deze vragen te laten beantwoorden.

Het eerste kwamen we bij een kameraadske, moeder van twee dochters, wier man in Indië woont.

We vertelden haar het doel van ons bezoek en verzochten haar ons het een en ander te vertellen over het werk der N.S.V.O.

„En kameraadske wat doet U alzoo voor de N.S.V.O.?"

„Al het werk dat er gedaan moet worden. Behalve inster, groepsadministratrice en propagandiste, help ik mede die werkjes te verrichten die de N.S.V.O. zijn opgedragen en nu vooral in de maand December zeer vele zijn. Daar was de jaarmarkt, het breien voor het Oostfront, de pakketten voor het Nederlandsche Legioen, enz. Verder maak ik deel uit van den vasten staf van de districtsleidster, die, als ze ons opbelt, er zeker van is dat wij komen."

„En hoe doet U dat met Uw huishouden? Komt dat niet in de verdrukking?"

„Eenigszins wel, of beter gezegd, het huishouden wordt nu anders gevoerd. Wij maken tijd. Staan vroeger op en waar vroeger al onze aandacht het huishouden gold, soms tot overdrijven toe, verdeelen wij die aandacht. Het loopt niet meer zoo geregeld, soms moeten we laten liggen wat we van plan waren te doen, maar, dan maar een dag later. Bovendien vind ik, dat deze tijd ons geheel opeischt en waar onze mannen en zonen hun leven voor het vaderland veil hebben, mogen wij vrouwen niet stil zitten en moeten wij mede helpen bouwen aan den nieuwen tijd. Vroeger brachten wij onzen vrijen tijd door met handwerken, bezoeken, bridgen; veel aandacht werd aan het uiterlijk besteed. Al die tijd is nu voor de Beweging en de N.S.V.O. Verder weten wij, dat we voor de toekomst van onze kinderen strijden

en het is voor iedere moeder goed, op de hoogte te zijn van haar tijd."

„Kunt U ons ook iets van den geest onderling vertellen?"

„Ik ben van de oprichting af lid en heb vrijwel altijd medegewerkt en mijn indruk is gunstig. Er mag wel eens wrijving zijn, die overigens uitermate gezond is, maar over het algemeen is de geest goed onder de kameraadskes en vooral van haar die goed doordrongen zijn van de beteekenis van het nationaal-socialisme. Ruzie wordt er niet gemaakt, in geval van meeningsverschil wordt het zooveel mogelijk bijgelegd. Ons ideaal bindt ons samen en het is precies zooals laatst een eenvoudig kameraadske tegen mij zei: „Indien het iemand bij ons niet bevalt, ligt het aan haar zelve."

Rrrr . . . Rrrr . . . daar ging de telefoon.

Ons kameraadske sprong op met een „Mag ik even?" . . . Wij hoorden haar spreken. „Natuurlijk kom ik . . . Hoe laat zei U? . . . Prachtig, ik zal er zijn." . . .

En lachend tegen ons: „'t Spijt me dat ik U niet langer te woord kan staan, ik moet er dadelijk weer vandoor!"

We verlieten haar, nog onder den indruk van haar heerlijk enthousiasme. Hoe gelukkig zien menschen er uit die voor een hoog ideaal strijden en zich zelve vergeten!

Vervolgens togen we op weg naar een ander kameraadske en ziehier wat zij ons mededeelde:

„Ja het huishouden loopt niet meer zoo als vroeger, maar wij zijn hier in huis allemaal nationaal-socialist en de kinderen in den Jeugdstorm. Wij werken allemaal mede. Ik geloof niet dat iemand te kort komt. De eenige dupe is de vrouw zelve, die zoodanig in beslag wordt genomen en geen kruimeltje tijd meer voor haarzelf overhoudt.

„En klaagt Uw man niet dat U het zoo druk hebt?"

„Klagen? . . . Niks hoor! Integendeel, ik herinner mij dat hij vroeger dikwijls uit zijn humeur was als hij thuiskomende mij voor een uitgehaalde kast op den grond zag zitten of met al die groote kamerbeurten, die wel eens overbodig waren. Nu moppert hij nooit, hij vindt het fijn, dat ik dit werk doe."

„Vindt U dat de kinderen gezelligheid te kort komen?"

„Ja, soms is moeder niet thuis, maar daar staat weer tegenover dat ik zooveel beleef dat er altijd wat te vertellen is als ik thuis kom en dat vinden ze fijn. Wij moeders moeten op de hoogte zijn van al die nieuwe komende dingen. Wij moeten toch weten mee te praten. Ik sta 's morgens om 6 uur op, regel alles zoo goed mogelijk en de kinderen krijgen handigheid met het helpen en worden veel zelfstandiger.

„Als ik me niet vergis, bent U ook leidster van sociale zorg en hebt U een brei-middag, vertelt U ons daar eens iets van."

„Ik vind huisbezoek heerlijk om te kunnen helpen, maar je vindt dat je nooit genoeg helpt. De brei-middagen zijn heel prettig en er wordt hard gewerkt. Ik besloot al spoedig om iets te gaan voorlezen bij voorkeur nationaal-socialistische lectuur en dit valt zeer in den smaak. Verder heb ik volle medewerking van de kameraadskes. Maar een ding dient gezegd te worden. Het is een typische hollandsche eigenschap nl. „Zij laten zich niet dwingen." Als je tegen iemand zou zeggen: Je moet dit of dat, of botweg bevelen uitdeelt, wees er van verzekerd, dat niemand het graag doet. Ik vraag alles op vriendelijken toon en heb aller medewerking. Ze kunnen geen dwang hebben. Wij hebben hier zoo'n goeden geest, dat als ik begin met: Hoor eens, ik heb nog wat voor U, ze al dadelijk beginnen te lachen en zeggen: Geef maar op, wat is het? . . . Ik zou voor geen geld ter wereld dit werk willen missen. Een tijd terug moest ik wegens omstandigheden een tijdje het werk staken. Ik heb me nog nooit zoo ongelukkig gevoeld. Ik liep bijna den heelen dag te huilen. Ik voel, dat ik voor dit opbouwwerk ben geroepen, wij moeten het doen en al loopt het huishouden niet meer zooals vroeger, dit groote wereldgebeuren vraagt onze aandacht en geen moeder mag achterblijven. Als de groote strijd voorbij is komt het huishouden vanzelf weer in het oude spoor."

Tot zoover dit kameraadske.

Wij meenden eenige kameraadskes voor zichzelve te laten spreken en wij weten, dat de goede geest die uit bovengenoemde gesprekken spreekt, geen commentaar behoeft.

Wij, leden van de N.S.V.O., die beloofd hebben naar ons beste weten mede te zullen werken aan den opbouw van den nieuwen staat, zijn het roerend met deze uitspraken eens. Het is nu een tijd van strijd en niet van rust. Ook de N.S.V.O. marcheert tot heil van moeder en kind in een nieuw Europa.

C. E. St. v. 's G.

Belangrijk!

Met de uitbreiding van ons blad per Januari a.s. kunnen wij aan veler verzoek voldoen, en een

VRAGENRUBRIEK

instellen. Vragen op gebied der N.S.V.O. in 't bijzonder kunnen schriftelijk worden ingezonden aan de redactie:

ZEESTRAAT 76

DEN HAAG

Wij zullen dan trachten U in onze Vragenrubriek volledig in te lichten.

A. W. te LUIJ

(Slot pag. 13)

Sjoerdjes oogen straalden. Zoo'n fijne Kerst heb ik nog nooit gehad. Die mooie cadeaux, maar, moeder, weet je wat ik het fijnste van alles vind?

— Nou? Moeder keek hem lachend aan. Ze wist het natuurlijk wel.

— Dat ik nou lid ben van den Nationalen Jeugdstorm en mag helpen alle jongens uit het heele land bij elkaar te brengen. Alle jongens, moeder! En weet U moeder, wat nóg fijner is? Dat die menschen geen gelijk hadden, toen ze U zooveel leelijks over die jongens vertelden!

(Vervolg van pag. 8)

Een gezelligen indruk maakten de Kraanpotten en heerlijk waren de „Knieperties en Rollegies", die door de kameraadskes uit Vries waren gebakken. Ook hier stond weer de Volksdans op het programma.

Kam. van Dalen sprak over de Winterhulp en de taak die wij als N.S.V.O.-sters daarbij kunnen innemen.

Hierna sprak nog Kam. Dieters over onze taak als N.S.V.O.-ster op het platteland. Door de districtsleidster werd mede gedeeld, dat er nog enkele knotten wol aanwezig waren voor het breien van sokken voor onze kameraden aan het Oostfront. Natuurlijk waren de knotten in een ommezien door de kameraadskes in ontvangst genomen!

Emmen. Dezen keer was Emmen aan de beurt op 26 November. Door de kringleidster werd de bijeenkomst geopend en het woord werd weer aan onze kameraadskes van den Volksdans gegeven. Ook hier werd weer geoefend en werden er vele oude liedjes gezongen. Door de districtsleidster werd gesproken over onze opvatting tegenover den „Boerinnenbond". We willen eerst het program van de Organisatie zien, en zeker zal dit zóó zijn, dat wij daaraan onze medewerking moeten geven, echter één ding staat vast: onze N.S.V.O. blijft ook hier op het platteland. Wij zullen steeds op onze N.S.V.O.-bijeenkomsten zeggen „Met Mussert, Hou Zee." Een daverend applaus als blijk van instemming volgde.

Beilen. De laatste plaats waar de kameraadskes van den Volksdans op 27 November hebben gesproken op hun reis door Drenthe.

Door Kam.ske Cool-van Leenhoff werd deze bijeenkomst geopend. In haar openingswoord zeide spreekster, dat het van groote waarde voor ons zal zijn wanneer wij weer de aandacht schenken aan onze volksdansen. Het is zeker de taak van onze vrouwen dezen dans weer in eere te doen komen. Ook hier werd door de districtsleidster, kam.ske Smit, gesproken over de N.S.V.O. en den Boerinnenbond.

EINDHOVEN

De N.S.V.O. te Eindhoven werd door den kringleider, kam. Dr. Pulles, uitgenoodigd eens een kijkje te gaan nemen in het gemeentelijke slachthuis. De belangstelling voor zulk een leerzaam uitstapje was zeer groot; meer dan negentig kameraadskes hadden zich aangesloten.

Na den rondgang door de verschillende afdeelingen, waar alles op duidelijke wijze werd getoond en verklaard, hield kam. Pulles een beknopte voor een ieder begrijpelijke uiteenzetting over hetgeen de huisvrouw dient te weten van vleesch, melk, enz.

De kringleidster bood na afloop kam. Pulles een N.S.V.O.-tafelvlaggetje aan, hetgeen hem zichtbaar verheugde.

Heel wat hebben de Eindhovensche kameraadskes geleerd over onze vleeschvoorziening.

GRONINGEN

Op 4 November j.l. kwamen de Groninger N.S.V.O.-sters weer bijeen in hotel „De Pool".

Na de opening gaf de kringleidster, kam.ske Woldhuis, het woord aan kam. Ds. Reeser, die tot onderwerp had gekozen: „De achtergrond van onze Beweging".

Wat wij van de menschen zien, is belangrijk, maar datgene wat wij niet zien is belangrijker. Het uiterlijke is dikwijls maar de afspiegeling van het inwendige. Zoo is het met de Beweging ook. De buitenstaander ziet alleen uiterlijk vertoon, b.v. den groet, het zwarte hemd, de W.A., den Jeugdstorm enz., maar het fundament, waarop de Beweging is gebouwd, ziet hij niet.

Nationaal-socialisme is leven! Wat is leven? Leven is een hoogere vorm van het zijn. Een waarachtig nationaal-socialist is er niet mee tevreden om er te zijn, hij wil léven!

Het doel van het nationaal-socialisme is onze volksgenooten lévend te maken, die de consequenties van het leven aanvaarden. De mooiste tijd is dikwijls ook de moeilijkste tijd. Spreker noemde enkele voorbeelden uit den eersten tijd der Beweging, die ondanks terreur en haat, toch een van de mooiste was.

Na de rustpoos sprak kam.ske Gorris-Spruitenberg over den Moederdienst.

Er zullen verschillende cursussen gehouden worden, voor alle vrouwen en meisjes. Het doel is om later z.g. moederscholen op te richten. Er zullen cursussen worden gegeven in zuigelingenverzorging, koken, handenarbeid, naaien enz.

HEERENVEEN

Op 5 November j.l. hield kam.ske Gorris ook te Heerenveen een lezing over de moedercursussen, welke binnenkort reeds in verschillende plaatsen van ons land een aanvang zullen nemen.

De boeiende wijze, waarop kam.ske Gorris sprak over de plaats van de Moeder in het gezin, zal er zeker niet weinig toe hebben bijgedragen velen onzer wakker te schudden.

Na de rustpoos sprak kam.ske Gorris over het leven en werken der Duitsche vrouw.

Heerenveen kan weer terugzien op een echten „fijnen avond", zooals de kameraadskes dit spontaan noemen. Veel is er gezongen, o.a. het mooie „Frijske Folksliet" en „Friesk bloet stjuch op".

LAREN-BLARICUM

Op 22 November werd door de zelfstandige groep Laren-Blaricum een kameraadschapsavond gehouden ten bate van Kerstgaven voor onze strijders aan het Oostfront.

Op dezen avond heeft de N.S.V.O. zich, onder de bezielende leiding van groepsvrouwe, kameraadske Augmeyer, wel heel bijzonder onderscheiden: Door 15 kameraadskes en de Jongeren-groep werden niet minder dan 400 allersmakelijkst opgemaakte schaaltjes met belegde sneedjes en hapjes huzarensla verkocht. De kameraadskes hadden zelf voor de benoodigdheden gezorgd.

De geheele opbrengst, zijnde ƒ 95.—, kon worden afgedragen voor het Oostfront!

MUNTENDAM

Op 5 November j.l. hield de groep Muntendam een bijeenkomst in het nieuwe kringhuis te Veendam.

Als spreker trad op kam. Rabius over „Ambacht, nering en middenstand". Duidelijk zette spr. uiteen wat het hier betreft en wees erop, hoe ook wij, vrouwen, ons steentje ertoe kunnen bijdragen om ambacht, nering en middenstand weer tot vollen bloei te brengen.

Een der oudere kameraadskes droeg een gedicht voor en vond aandachtig gehoor.

In ons eerstvolgend nummer volgt de rest van het N.S.V.O. nieuws, dat ons deze week bereikte en niet meer geplaatst kon worden.

Nijvere handen

KINDERVEST „MARYKE"

Een allerliefst model voor kleine zus, met leuk borduur-effect.

Materiaal: ca. 250 gr. donkerblauwe kunstwol; ca. 50 gr. pastelblauwe kunstwol; 2 breipennen no. 3.

Techniek: Er komen ca. 6 st. en 9 pennen op 2½ cm.

Bovenwijdte 75 cm. Lengte 36 cm. Leeftijd ca. 6 jaar.

Manier van werken: Rugpand opzetten 94 st.; 1e—22e pen 2 recht, 2 averecht. Vanaf de 23e pen in tricotsteek breien. Voor de armsgaten aan het begin van de 95e en 96e pen 8 st. afkanten (78) en aan het begin van de 97e—100e pen 3 st. afkanten (66 st.)

In de 131e pen alle st. afkanten.

Linker voorpand opzetten 58 st. 1e—22e pen, 2 recht, 2 averecht. Vanaf de 23e pen in tricotsteek 19 st. blauw, 8 st. bleu, 8 st. blauw, 8 st. bleu, 7 st. blauw en 8 st. blauw in ribbel. Bij het verwisselen van kleur steeds de eene draad om de andere slaan, zoodat er geen gaatjes komen. Voor het armsgat aan het begin van de 95e pen 8 st. afkanten, van de 97e en 99e pen 3 st. afkanten (44 st.) Voor het halsgat aan het begin van de 118e pen 15 st. van de 120, en 122e pen 2 st. afkanten (25 st.).

In de 131e pen alle st. afkanten.

Rchter voorpand. Het rechter voorpand in spiegelbeeld van het linker breien. Er worden 5 knoopsgaten ingebreid en wel in de 25e, 47e, 69e, 91e en 113e pen. 2st. breien en 4 st. afkanten.

Mouw: opzetten 48 st.

1e—22e pen 2 recht, 2 averecht. Vanaf de 23e pen in tricotsteek breien. Elke 10e pen aan weerszijden 1 st. meerderen tot er 54 st. zijn.

Voor de kop van de mouw aan het begin van de 85e en 86e pen 2 st. afkanten. Aan het begin van elke pen 1 st. afkanten tot er 24 st. zijn.

In de 121e pen alle st. afkanten.

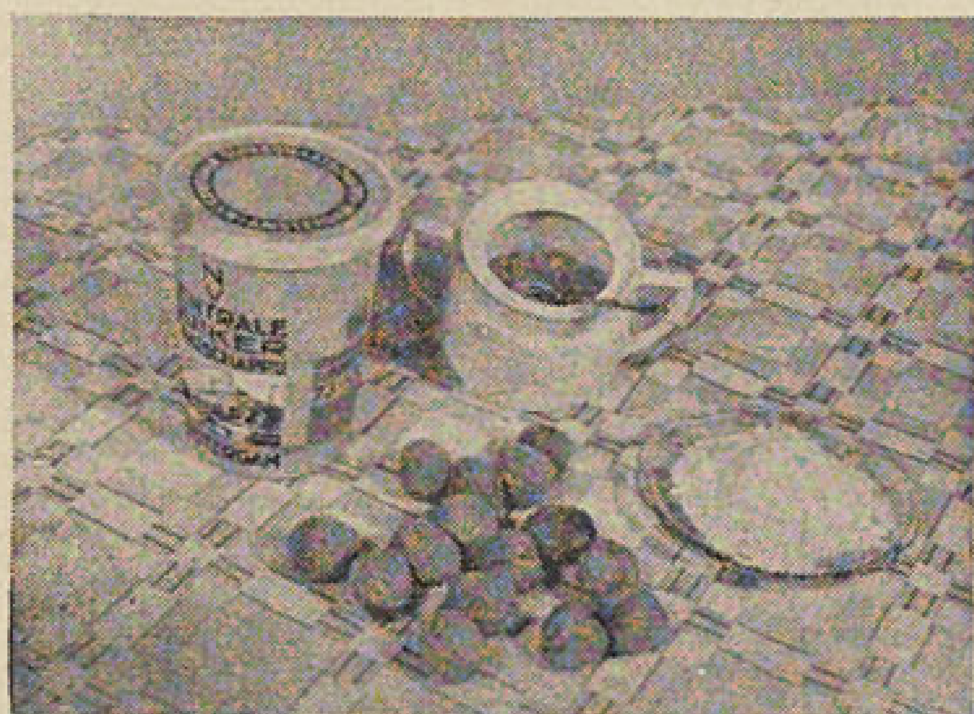
Foto: I. Ph. & R. S.

Ruschje: Langs het halsgat aannaaien. Opzetten 150 witte losse, hierop met rood stokjes haken, dan met bleu 3 vaste en een picotje.

Manier van afwerken: De deelen onder een vochtigen doek persen en in elkaar zetten. Knoopen van de kleuren van het ruschje aannaaien. Borduren volgens afbeelding op de pastelblauwe streepen. Voor het borduurwerk kunt U goed restjes wol gebruiken!

KLETSKOPJES.

Van ons dagelijksch „koekje bij de thee" hebben de meesten van ons wel afstand gedaan. Wel, dat is nu niet zoo'n drama. Men leeft ook uitstekend zonder koekjes. Maar het is toch wel aardig, eens een heel enkel keertje, wanneer alles een beetje „meezat" (dat alles beteekent wel voornamelijk „bonnetjes") voor een bepaalde gelegenheid met een eigengemaakt koekje te kunnen komen. In elk geval wordt zooiets thans dubbel en dwars gewaardeerd.

Dit is al wat U noodig heeft.

Daarom geven wij U hier een voorbeeld van zoo'n koekje. Iets voor de feestdagen!

U heeft dan noodig:

100 gram noten (hazelnoten zijn het aardigst, maar elke andere soort doet het even goed)
200 gram stroop
80 gram bruine suiker
50 gram boter
100 gram bloem.

U pelt de noten, en maakt ze fijn

(Vervolg pag. 20)

Het Kerstdoosje

door MAD TEL

Lang had Vermeyen er mee rondgeloopen voordat hij het Line, zijn vrouw, had durven zeggen.

Hij was een man, die den vrede in huis wilde bewaren en deed daar veel voor. Hij zag op tegen scènes.

Line kon soms zoo zeuren; als hij bijvoorbeeld naar de W.A. ging; of als ze op Zaterdagmiddag een marsch hadden. Ach, ze was goed, Line; alleen — en dat kon eigenlijk niet háár worden kwalijk genomen — ze luisterde gretig naar al die gruwelverhalen, waarmee haar kennissen, de vriendinnen in het bijzonder, al op den vroegen ochtend in huis vielen. Line kon maar niet onder dien invloed uitkomen.

Hij, Jan Vermeyen, kon eindelijk voor zijn ideaal openlijk voor den dag treden. Jarenlang had hij om den broode wille gebukt moeten gaan voor dreigementen van ontslag. Hij was departementsambtenaar. Nooit had hij eens zijn mond kunnen opendoen, tenminste niet zooals hij dat wilde, als de anderen op kantoor hun tijd zaten te verdoen met schimpen en hoonen op alles wat maar nationaal-socialistisch was. Ze hadden het wel in de gaten dat het met dien stiekemen Vermeyen niet in orde was. De vent schold nooit mee. Die stond natuurlijk aan den kant van die vermaledijde N.S.B.-ers. Kon je 'em zoo wel aanzien. Maar goed dat z'n vrouw het hoofd tenminste koel hield. Zou zonde voor háár zijn als hij werd ontslagen; ze waren nog geen twee jaar getrouwd. Hadden met veel ontberingen van allerlei kleine genoegens, waarop zij als jonge menschen toch het recht hadden, een aardige woning kunnen inrichten. Niet zoo heel groot, net genoeg voor z'n beidjes, misschien zelfs voor z'n drietjes. Een aardige huiskamer, een frissche slaapkamer, een kabinetje, een lief klein keukentje. Wat wilde je nog meer, als je den vrede en de zon in je huis had, en bovenal . . . gezondheid?

Toch was er altijd iets tusschen hen geweest. Line wist het wel. Jan was vroeger lid van de N.S.B. geweest; had moeten bedanken toen het verbod voor de ambtenaren afkwam.

En nu, na den oorlog, was Jan vrij. Vrij om naast zijn kameraden te marcheeren; vrij om zijn ideeën te verkondigen. Vrij tot op . . . Line.

Dat ze toch zoo koppig bleef. Niet naar zijn welberedeneerde argumenten wilde luisteren. Altijd hoorde ze maar naar die kippen zonder koppen. Dan ging het maar: „Zeg, heb je gehoord van dien N.S.B.-er . . ." En dan spoot er weer een lasterverhaal over den drempel van hun woning.

En nu, nu ging hij zijn achterstand bij hen, die al die jaren open den strijd hadden gevoerd, ondanks terreur en broodroof, inhalen.

Hij had gehoor gegeven aan een innerlijken drang, die sterker was dan wat ook. Een drang die, naar hij meende, Line niet zou kunnen begrijpen.

Jan Vermeyen had zich aangemeld als vrijwilliger bij het Legioen. De volgende week zou hij vertrekken.

Line stond aan den trein. Haar gezicht was wit en strak; haar oogen brandden. Jan hing met zijn kameraden uit het coupéraampje. De frissche strijdliederen weerkaatsten tegen de overkapping van het station, rolden dan verder de kap uit tot daar waar de spoorlijnen in den najaarszonneschijn tot één smal glinsterend lint werden.

Om Line heen stonden vrouwen. De vrouwen van de ànderen. Velen droegen het zwarte hemd. Ook haar gezichten stonden strak, maar haar oogen glinsterden toch weer anders dan die van Line. Line moest vechten tegen smart, maar ook tegen woede. „Ze" hadden hem haar dan toch eindelijk ontnomen; het was gemeen, ze stond machteloos.

Even keek ze opzij; wilde met alle geweld het rollen van tranen over haar wangen tegenhouden. Jan had gekozen; zij zou te trotsch zijn om zich te laten gaan; hij moest het dan maar weten.

Haar oogen ontmoetten die van de vrouw in het zwarte hemd naast haar. Twee kinderen, in blauw hemd en zwart broekje, drukte deze tegen zich aan. Twee jongens. Een warme glimlach gleed over het gelaat der vrouw. Steviger drukte ze de jongens tegen zich aan.

„We zullen er ons door heen slaan, wat u kameraadske!"

De vrouw sprak tegen haar; noemde haar, Line, kameraadske. Had geen vermoeden, dat Line er niet bij hoorde.

Toen kwam het afscheid. Een laatste groet . . . de trein zette zich in beweging.

Door een mist van tranen heen zag Line niets anders meer dan wuivende zakdoeken. Toen brak er iets in haar. Ze had verloren . . .

Ze liep nog steeds naast haar. De vreemde vrouw in het zwarte hemd. Een der jongens had impulsief Lines hand gegrepen, stapte naast haar voort.

Als uit wazige verten drong de zachte stem der vreemde vrouw tot haar door. Trotsch moest ze zijn, op zoo'n man. Zij, Line, behoorde thans tot het thuisfront. Er lag een taak op haar te wachten. Als hij dan eens terug zou komen . . .

Line voelde zich niet thuis in de kleine woning. Naar wie moest ze nu? Naar Marie, met haar eeuwige verhalen over zichzelf? Naar Jean, die alleen aandacht had voor haar opkomende rimpels? Naar Lucy, die Jan schamper had uitgelachen? Wat verbeeldden ze zich wel? Waar zaten háár mannen nu? In de stamkroeg. Zaten vuile moppen te tappen over N.S.B.-ers, ook over háár man dus.

Opstand ontvlamde in Lines ziel. Een opstand zoo fel als deze alleen maar ontbranden kan in hen die geraakt zijn . . .

In haar mantelzak vond Line het verfrommelde briefje. Het adres van die vrouw, die weliswaar de jongens had, die echter net zoo alleen was als zijzelf.

Line had de straat gauw gevonden. Met kloppend hart belde ze aan.

Het was zonnig in de huiskamer. De vrouw was opgewekt, verheugde zich oprecht over Lines komst. Vast was haar handdruk. Vast en warm, begrijpend vooral. Deze beide vrouwen hadden elkaar nauwelijks een dag geleden ontmoet. Toch was er een band tusschen haar, een band zooals er nooit geweest was in al die jaren van zoogenaamde vriendschap met de vriendinnen.

Dien dag was Line weer alleen thuis gekomen. Maar nu zag ze haar woning weer zooals ze dit vroeger deed. Neen, nòg mooier was ze nu.

Blijheid, opgewektheid, vertrouwen ... dat was het waarmede die nationaal-socialistische vrouwen bezield waren. Dit straalde van haar gezichten. Zij wisten waarom zij het offer brachten. Ze zagen niet tegen het alleen zijn op. Ze hadden werk. Ze vormden het thuisfront ... in de N.S.V.O.

Line werd niet als een vreemde begroet toen ze voor het eerst naar de groepsbijeenkomst der N.S.V.O. ging. Het was, als kende zij al deze vrouwen al jaren. Hartelijk vroeg men haar meteen of ze al bericht ontvangen had. Brieven werden er voorgelezen. Ook Line haalde haar brief, den eersten van het Oostfront, voor den dag ...

EEN MOEDER MET DRIE ZONEN

Drie zonen heeft zij aan het front:
haar oudste — zeeman struisch en blond —
voer altijd al de wereld rond
en zag ze nog maar zelden —
totdat hij dan weer voor haar stond,
het thuis toch wel gezellig vond
en honderd-uit vertelde.

Maar ook haar tweede werd soldaat
— al leek hij eerst te klein van maat,
hij had toch net zoo lang gepraat,
totdat ze hem maar hielden ...
Nu schrijft hij soms hoe het hem gaat
en meer dan ooit de Sovjets haat
na 'tgeen ze daar vernielden.

De jongste, altijd om haar heen,
een wildebras en kort geleên
een leerjog, handig als niet een,
heeft haar nu ook verlaten —
en 't huis lijkt enkel hout en steen
— daar zit zij 's avonds dood-alleen
zacht in zichzelf te praten.

(Uit: „Jong groen om den helm") GEORGE KETTMANN Jr.

Het was Kerstmis aan het Oostfront.

Zwaar hing de lucht, vloeide aan den horizont ineen met de sneeuwbedekte velden.

In hun rustplaats zaten stoere mannen bijeen. Den vastberaden wil op de gezichten om de vredesboodschap waar te maken; er voor te strijden, te offeren.

Klein, met rustig brandende kaarsjes staat het kerstboompje tusschen de mannen in. Er worden kerstliederen geneuried; zachte harmonicatonen vullen de ruimte.

Men denkt aan thuis, waar nu misschien ook de weiden onder de sneeuw liggen. Morgen, op Kerstmorgen, gaan de jongens misschien schaatsenrijden ... als er ijs is.

Dan is het oogenblik aangebroken, dat de kerstpakketten uit Holland worden opengemaakt. Ieder heeft er een ontvangen. Ook zij, die verstooten werden door de familie, omdat ze de hoogste consequenties van hun ideaal hadden aanvaard. In Holland, aan het thuisfront, hebben vlijtige vrouwenhanden er voor gezorgd.

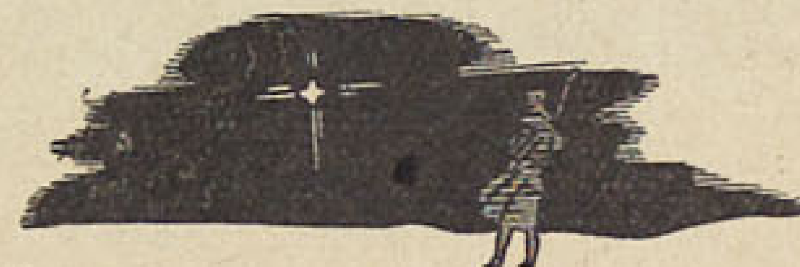
Jan Vermeyen pakt zijn doosje uit. Hij zag het meteen, hoe liefdevol het was ingepakt. Alles was met zorg uitgezocht. Kijk, zelfs een lekker stuk zeep zat er in, en scheerzeep. Wat fijn van Line, dat ze daar zoo aan gedacht had. En een spel kaarten en nog zooveel meer; kleine stille getuigen, dat men thuis aan hem dacht!

Met een vredigen glimlach pakte Jan verder uit. Zorgvuldig, langzaam.

Dan houdt hij ineens een strookje papier in zijn hand. Buigt zich dichter naar de bijna uitgebrande kaarsjes. Leest.

Lang staart hij op het briefje. Een warm gevoel van geluk doorstroomt hem. Hij is dankbaar. Daar staat het, in Lines ietwat groot handschrift: „Houdt vol, mijn jongen. Wij, vrouwen in de N.S.V.O., zijn jullie betrouwbare achterhoede. HOU ZEE!"

In zijn heele leven niet heeft Jan Vermeyen zóó'n schoon kerstgeschenk ontvangen.

„Bont"

Rechts: En hier een sierlijke jas van het kostbare iltis.
(Foto: Haenchen/Recla).

Links ziet u een sportieven jas van lamsvel met een kraagje van nutria en idem versiering aan de mouwen.
(Foto: Santho/Recla).

Links boven: Twee zeer opvallende jassen; tè opvallend om werkelijk mooi te zijn: links opossum, rechts roodvos.
(Foto: Santho/Recla).

Midden: Dit is een echt practische jas en zeer sterk; hij is vervaardigd van donkerbruine murmel.
(Foto: Haenchen/Recla).

Teekeningen: Te Luij.
Kopteekening: Peter Beekman

Bont... welke vrouw wenscht zich niet een bontjas; mooi, practisch en warm. Bont werd gedragen door alle eeuwen heen; bont zal worden gedragen zoolang er menschen zijn.

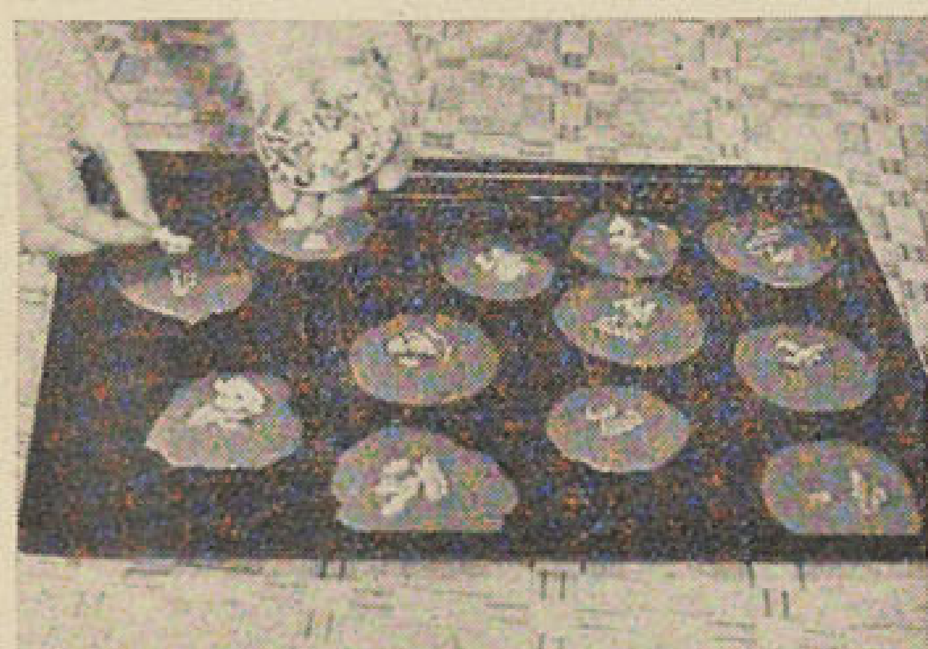
Herinnert U zich nog de plaatjes in de geschiedenisboekjes op school van onze voorouders? In den winter droegen zoowel de mannen als de vrouwen mooie bontvellen over de schouders om zich te beschermen tegen de koude. Thans is het niet alleen gebleven bij bescherming tegen de koude alleen. Koningin Mode heeft zich ook meester gemaakt van het „bontgebied".

Wij willen onzen lezeressen niet de oogen uitsteken met de hier afgebeelde bontjassen; wij meenen wel te mogen aannemen, dat dergelijke modellen bereikbaar zijn voor slechts enkelen. Wij willen hiermede alleen eens laten zien wat de bontindustrie weet te wrochten van allerlei mogelijke (en misschien wel onmogelijke) bontvellen en velletjes, van kattenvellen, rattenvellen en mollenvelletjes tot luipaarden-, tijger- en zeehondenvellen toe.

(Vervolg van pag. 17)

Om alle velletjes er af te krijgen broeit U ze even.

Van de overige bestanddeelen maakt U nu in een kom een stevige massa. Deze wordt tot een rol gemaakt, die men in stukjes van ongeveer 2 cm snijdt, welke op een ingevet bakblik worden uitgedrukt, op flinken afstand van elkaar, daar de koekjes uitvloeien.

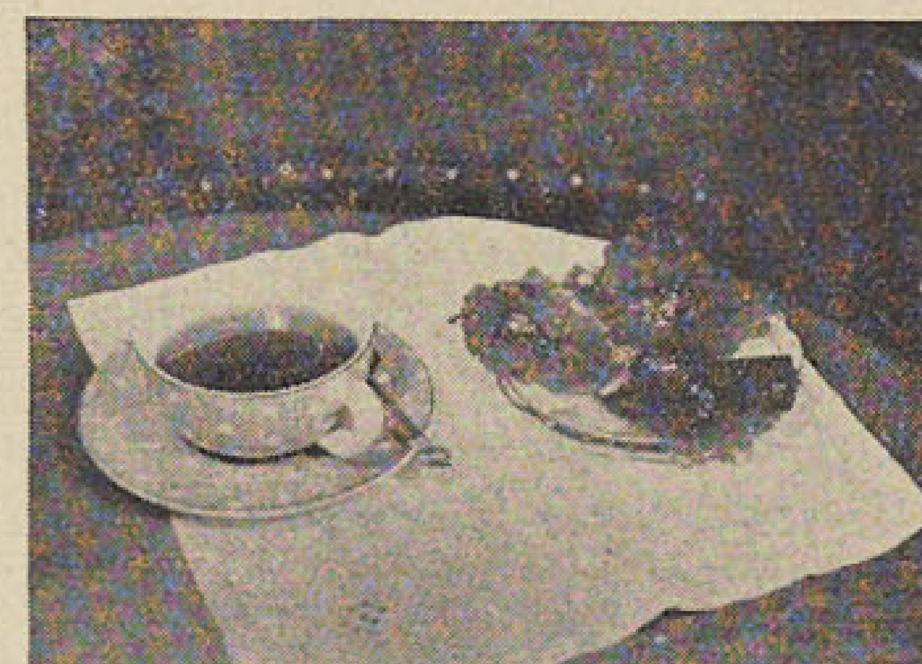

Zorg voor r u i m t e tusschen de koekjes; zooals U ziet vloeien zij uit.

Op elk koekje legt U nu wat noot.

De oven moet heet zijn wanneer het blik er in gaat. In den gewonen gasoven is 5 tot 7 minuten genoeg. Voor andere ovens kunnen wij geen vasten tijd opgeven. Dat zult U zelf even moeten probeeren.

Mocht U geen noten kunnen bekomen, dan is dit geen bezwaar. De koekjes worden er niet minder lekker om!

De koekjes zijn klaar!

Foto's: I. Ph. & R. S.